

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Δεκεμβρίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 232

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4443

I) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία και της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ περί μέτρων που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, II) λήψη αναγκαίων μέτρων συμμόρφωσης με τα άρθρα 22, 23, 30, 31 παρ. 1, 32 και 34 του Κανονισμού 596/2014 για την κατάχρηση της αγοράς και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ και ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς και της εκτελεστικής Οδηγίας 2015/2392, III) ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/62 σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου και για την αντικατάσταση της απόφασης - πλαισίου 2000/383/ΔΕΥ του Συμβουλίου και IV) Σύσταση Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Σκοπός
(άρθρα 1 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 1 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 1 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

Σκοπός των διατάξεων του Μέρους Α' είναι η προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέ-

μηση των διακρίσεων: α) λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών σύμφωνα με την Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000, β) λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας σύμφωνα με την Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2000, μεταξύ άλλων και για γ) τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων σύμφωνα με την Οδηγία 2014/54/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014.

Άρθρο 2

Έννοια των διακρίσεων
(άρθρα 2 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ
και 2 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Απαγορεύεται κάθε μορφή διάκρισης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Για τους σκοπούς των διατάξεων του Μέρους Α':

α) ως «άμεση διάκριση» νοείται όταν ένα πρόσωπο υφίσταται, για λόγους φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν της οποίας τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο, σε ανάλογη κατάσταση,

β) ως «έμμεση διάκριση» νοείται όταν μία εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική μπορεί να θέσει πρόσωπα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα.

«Έμμεση διάκριση» δεν υφίσταται, εάν η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά από έναν θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξής του είναι πρόσφορα και αναγκαία, εάν τα μέτρα, που λαμβάνονται, είναι αναγκαία για την τήρηση της δημόσιας ασφάλει-

ας, τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης, την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας, των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων ή όταν αφορά άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και μέτρα που λαμβάνονται υπέρ αυτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 21 του Συντάγματος και το άρθρο 5 του παρόντος,

γ) η «παρενόχληση» νοείται ως διάκριση κατά την έννοια της παρ. 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με ένα από τους λόγους του άρθρου 1 με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος,

δ) ως «διάκριση», νοείται επίσης, οποιαδήποτε εντολή για την εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος προσώπου για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1,

ε) ως «διάκριση λόγω σχέσης» νοείται η λιγότερη ευνοϊκή μεταχείριση ενός προσώπου λόγω της στενής του σχέσης με πρόσωπο ή πρόσωπα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου,

στ) ως «διάκριση λόγω νομιζόμενων χαρακτηριστικών» νοείται η λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση ενός προσώπου που εικάζεται ότι διαθέτει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου,

ζ) ως «πολλαπλή διάκριση» νοείται οποιαδήποτε διάκριση, αποκλεισμός ή περιορισμός, σε βάρος προσώπου, που βασίζεται σε περισσότερους από έναν από τους ανωτέρω λόγους,

η) η «άρνηση εύλογων προσαρμογών» για τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση νοείται ως διάκριση,

θ) ως «εύλογες προσαρμογές» νοούνται οι απαραίτητες και κατάλληλες τροποποιήσεις, ρυθμίσεις και ενδεικτικά μέτρα, που απαιτούνται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να διασφαλιστεί για τα άτομα με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις η αρχή της ίσης μεταχείρισης, οι οποίες δεν επιβάλλουν δυσανάλογο ή αδικαιολόγητο βάρος στον εργοδότη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρα 3 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 3 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 2 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, καθώς και του άρθρου 4, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής

κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης, εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, όσον αφορά:

α) τους όρους πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση εν γένει, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων πρόσληψης, ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητας και σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας, καθώς και τους όρους υπηρεσιακής και επαγγελματικής εξέλιξης,

β) την πρόσβαση σε όλα τα είδη και επίπεδα επαγγελματικού προσανατολισμού, μαθητείας, επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και επαγγελματικού αναπροσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης πρακτικής επαγγελματικής εμπειρίας,

γ) τους όρους και τις συνθήκες εργασίας και απασχόλησης, ιδίως όσον αφορά τις αποδοχές, την απόλυση, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και σε περίπτωση ανεργίας την επανένταξη και την εκ νέου απασχόληση,

δ) την ιδιότητα του μέλους και τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή σε αυτές, και ιδίως του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

2. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3, 4, 6 του παρόντος, καθώς και του άρθρου 4, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και όσον αφορά:

α) την κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης,

β) τις κοινωνικές παροχές και τις φορολογικές διευκολύνσεις ή πλεονεκτήματα,

γ) την εκπαίδευση,

δ) την πρόσβαση στη διάθεση και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται (συναλλακτικά) στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγης.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που προβλέπεται ειδικώς αιτιολογημένη διαφορετική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας και δεν θίγουν τις διατάξεις και τις προϋποθέσεις του νομικού καθεστώτος των υπηκόων τρίτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των ατόμων άνευ ιθαγένειας που ζουν στην Επικράτεια.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου αναφορικά με την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου δεν εφαρμόζονται στις πάσης φύσεως παροχές που προσφέρουν τα δημόσια συστήματα ή τα εξομοιούμενα προς τα δημόσια, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης ή πρόνοιας και δεν θίγουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την τήρηση της δημόσιας ασφάλειας, τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης, την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας και την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.

5. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις ένοπλες δυνάμεις καθόσον αφορά σε διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης σχετικής με την Υπηρεσία.

6. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ως προς την παροχή φορολογικών διευκολύνσεων ή πλεονεκτημάτων δεν εφαρμόζονται σε πρόσωπα, των οποίων η φορολογική κατοικία βρίσκεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Δικαιολογημένη διαφορετική μεταχείριση λόγω ειδικών επαγγελματικών απαιτήσεων (άρθρα 4 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ και 4 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2, δεν συνιστά ανεπίτρεπτη διάκριση η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται σε χαρακτηριστικό σχετικό με τους λόγους διάκρισης του άρθρου 1 του παρόντος μέρους, το οποίο λόγω της φύσης ή του πλαισίου των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση και εφόσον ο οικείος σκοπός είναι θεμιτός και η προϋπόθεση ανάλογη.

2. Η διαφορετική μεταχείριση που εδράζεται στις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις ενός προσώπου δεν συνιστά διάκριση, όταν λόγω της φύσης των εν λόγω δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου ασκούνται οι πεποιθήσεις αυτές αποτελούν ουσιώδη, θεμιτή και δικαιολογημένη επαγγελματική απαίτηση.

Το Μέρος Α' του παρόντος νόμου δεν θίγει υφιστάμενες διατάξεις και πρακτικές που αφορούν σε επαγγελματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των εκκλησιών, καθώς και οργανώσεων ή ενώσεων, η δεοντολογία των οποίων εδράζεται σε θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις. Αυτή η διαφορετική μεταχείριση ασκείται τηρουμένων των γενικών αρχών του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν μπορεί να αιτιολογεί διάκριση η οποία βασίζεται σε άλλους λόγους. Δεν θίγεται επίσης το δικαίωμα των εκκλησιών ή άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών, των οποίων η δεοντολογία εδράζεται σε θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, να απαιτούν από τα πρόσωπα που εργάζονται για λογαριασμό τους συμπεριφορά καλής πίστης και συμμόρφωσης προς τη δεοντολογία τους.

Άρθρο 5

Εύλογες προσαρμογές για τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση (άρθρο 5 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

Για την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης έναντι ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση, ο εργοδότης υποχρεώνεται στη λήψη όλων των ενδεδειγμένων κατά περίπτωση μέτρων, προκειμένου τα άτομα αυτά να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε θέση εργασίας, να ασκούν αυτή και να εξελίσσονται, καθώς και δυνατότητα συμμετοχής στην επαγγελματική κατάρτιση, εφόσον τα μέτρα αυτά δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τον εργοδότη. Δεν θεωρείται δυσανάλογη η επιβάρυνση, όταν αντισταθμίζεται επαρκώς από μέτρα προστασίας που λαμβάνονται στο πλαίσιο άσκησης της πολιτικής υπέρ των ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση.

Άρθρο 6

Δικαιολογημένη διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας (άρθρο 6 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2, δεν συνιστά διάκριση η ειδικώς αιτιολογημένη διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας, εφόσον η μεταχείριση αυτή προβλέπεται στο νόμο προς εξυπηρέτηση σκοπών της πολιτικής της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, τα δε μέσα επίτευξης των σκοπών αυτών είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Η ανωτέρω διαφορετική μεταχείριση μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει:

α) την καθιέρωση ειδικών συνθηκών τόσο για την πρόσβαση στην απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση όσο για την απασχόληση και εργασία, συμπεριλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής, για τους νέους, τους ηλικιωμένους και τους εργαζομένους που συντηρούν άλλα πρόσωπα, προκειμένου να ευνοείται η επαγγελματική τους ένταξη ή να εξασφαλίζεται η προστασία τους,

β) τον καθορισμό ελάχιστων ορίων ηλικίας, επαγγελματικής εμπειρίας ή αρχαιότητας στην απασχόληση για την πρόσβαση σε αυτήν ή σε ορισμένα πλεονεκτήματα που συνδέονται με την απασχόληση,

γ) τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2, δεν συνιστά διάκριση λόγω ηλικίας, όσον αφορά στα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ο καθορισμός ηλικίας για την ένταξη ή την αποδοχή, σε παροχές συνταξιοδότησης ή αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένου και του καθορισμού για τα καθεστώτα αυτά διαφορετικού ορίου ηλικίας για εργαζόμενους ή για ομάδες ή κατηγορίες εργαζομένων και της χρήσης στο πλαίσιο των συστημάτων αυτών κριτηρίων ηλικίας στους αναλογιστικούς υπολογισμούς, υπό τον όρο ότι αυτό δεν καταλήγει σε διακρίσεις λόγω φύλου.

Άρθρο 7

Θετική δράση και ειδικά μέτρα (άρθρα 5 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 7 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Δεν συνιστά διάκριση η λήψη ή η διατήρηση ειδικών μέτρων με σκοπό την πρόληψη ή την αντιστάθμιση μειονεκτημάτων, λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

2. Δεν συνιστά διάκριση, όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση η θέσπιση ή η διατήρηση διατάξεων που αφορούν στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας ή μέτρων που αποβλέπουν στη δημιουργία ή τη διατήρηση προϋποθέσεων ή διευκολύνσεων για τη διαφύλαξη ή την ενθάρρυνση της ένταξής τους στην απασχόληση και την εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 8

Παροχή προστασίας
(άρθρα 7 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 9 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 3 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

1. Σε περίπτωση μη τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο διοικητικής δράσης, παρέχεται στον βλαπτόμενο, πέραν της δικαστικής προστασίας, προστασία και υπό τους όρους των άρθρων 24 έως και 27 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999 Α' 45).

2. Η λήξη της σχέσης, στο πλαίσιο της οποίας συντελέστηκε η προσβολή, δεν αποκλείει την προστασία από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

3. Νομικά πρόσωπα, ενώσεις ή οργανώσεις συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, που έχουν σκοπό μεταξύ άλλων τη διασφάλιση της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου μπορούν να αντιπροσωπεύουν τον βλαπτόμενο ενώπιον των δικαστηρίων και να τον εκπροσωπούν ενώπιον οποιασδήποτε διοικητικής αρχής ή διοικητικού οργάνου, εφόσον προηγουμένως παρασχεθεί η συναίνεσή του με συμβολαιογραφικό έγγραφο όπου απαιτείται ή ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής.

4. Τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 3 μπορούν να ασκούν πρόσθετη παρέμβαση σύμφωνα με τα άρθρα 80 και επόμενα Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και 113 και επόμενα του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Στην περίπτωση αυτή τα ως άνω νομικά πρόσωπα δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου, όπου αυτό προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 9

Βάρος αποδείξεως
(άρθρα 8 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 10 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Όταν ο βλαπτόμενος προβάλλει ότι δεν τηρήθηκε η αρχή της ίσης μεταχείρισης και αποδεικνύει ενώπιον δικαστηρίου ή αρμόδιας διοικητικής αρχής πραγματικά γεγονότα από τα οποία μπορεί να συναχθεί άμεση ή έμμεση διάκριση, το αντίδικο μέρος ή η διοικητική αρχή φέρει το βάρος να αποδείξει στο δικαστήριο, ότι δεν συνέτρεξαν περιστάσεις που συνιστούν παραβίαση της αρχής αυτής.

2. Η ρύθμιση της ανωτέρω παραγράφου δεν ισχύει στην ποινική δίκη.

3. Η ρύθμιση της παραγράφου 1 ισχύει και στην περίπτωση της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 10

Προστασία έναντι αντιμέτρων
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, άρθρο 11 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

Η κατά το άρθρο 8 προστασία καταλαμβάνει και απόλυση ή δυσμενή, εν γένει, μεταχείριση προσώπου,

η οποία εκδηλώνεται ως αντίμετρο σε καταγγελία ή αίτημα παροχής έννομης προστασίας, για τη διασφάλιση τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 11

Κυρώσεις
(άρθρα 15 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 17 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

1. Όποιος, κατά τη συναλλακτική διάθεση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στο κοινό, παραβιάζει την κατά τον παρόντα νόμο απαγόρευση της διακριτικής μεταχείρισης για λόγους φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, τιμωρείται με φυλάκιση έξι (6) μηνών μέχρι τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή χιλίων (1.000) έως πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Οι πράξεις που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο διώκονται αυτεπαγγέλτως.

2. Η κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Μέρους διακριτική μεταχείριση λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, από πρόσωπο που ενεργεί ως εργοδότης καθ' οποιοδήποτε στάδιο πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση, κατά τη σύναψη ή άρνηση σύναψης εργασιακής σχέσης ή στη διάρκεια, λειτουργία, εξέλιξη ή λύση αυτής συνιστά παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας για την οποία επιβάλλονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 3996/2011 (Α' 170).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Άρθρο 12

Συνεκτίμηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης

Κατά τη σύνταξη και εφαρμογή νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων ή πράξεων, πολιτικών και δράσεων στα πεδία εφαρμογής του Μέρους Α' του παρόντος νόμου, λαμβάνεται ιδιαίτερως υπόψη η αρχή της ίσης μεταχείρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Α'.

Άρθρο 13

Κοινωνικός διάλογος
(άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 13 και 14 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 5 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

1. Το Κράτος ενθαρρύνει το διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, καθώς και το διάλογο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν ως καταστατικό σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, με στόχο την προαγωγή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της

ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο των σκοπών του παρόντος νόμου.

2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της για τη διεξαγωγή κοινωνικού διαλόγου για τη γενική πολιτική της χώρας και ειδικότερα για θέματα κοινωνικής πολιτικής, ενθαρρύνει το διάλογο με τις οργανώσεις - μέλη της, με σκοπό την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργό συμμετοχή τους στην προώθηση της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης, σύμφωνα με τους σκοπούς και κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του άρθρου 82 παρ. 3 του Συντάγματος και του Ν. 2232/1994 (Α' 140):

α. Διασφαλίζει το διάλογο με αντιπροσωπευτικές οργανώσεις και με μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν ως καταστατικό σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

β. Μεριμνά για την ευρύτερη δημοσιότητα της σχετικής νομοθεσίας και των μέτρων, που λαμβάνονται σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, για την προώθηση των σκοπών του Μέρους Α' του παρόντος νόμου.

γ. Συντάσσει ετήσια έκθεση, η οποία καταγράφει τις εξελίξεις ως προς την εφαρμογή του παρόντος νόμου, τα αποτελέσματα του κοινωνικού διαλόγου και τις δράσεις δημοσιότητας που αναλήφθηκαν.

δ. Στην έκθεση αυτή, απευθύνει επίσης προτάσεις στην Κυβέρνηση και τους κοινωνικούς εταίρους για την προώθηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και τη λήψη μέτρων κατά των διακρίσεων.

Άρθρο 14

Φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης (άρθρα 13 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ και 4 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

1. Φορέας παρακολούθησης και προώθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στο πεδίο εφαρμογής και κατά τους ορισμούς του παρόντος νόμου στον ιδιωτικό, στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη.

2. Συνιστώνται στον Συνήγορο του Πολίτη δέκα (10) θέσεις του άρθρου 5 του Ν. 3094/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής κατά το παρόν άρθρο.

Άρθρο 15

Αρχές και Υπηρεσίες για την εποπτεία και προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης

1. Οι ανεξάρτητες αρχές στο πλαίσιο άσκησης της κύριας λειτουργίας τους μεριμνούν για την εφαρμογή και προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτή-

τως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, σύμφωνα με τους σκοπούς και τις διατάξεις του Μέρους Α' του παρόντος νόμου.

2. Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων μεριμνά για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, σύμφωνα με τους σκοπούς και κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, επί σχετικών, δε, θεμάτων ενθαρρύνει τη συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία και το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών.

3. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εκ της αρμοδιότητάς της, μεταξύ άλλων, παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών καταπολέμησης των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης, μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και των εργοδοτών για τα ζητήματα των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας, υποστηρίζει επιστημονικά το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και εν γένει συνεργάζεται με συναρμόδια Υπουργεία και φορείς για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι πέντε (5) θέσεις που συστάθηκαν με το άρθρο 19 παρ. 4 του Ν. 3304/2005 μεταφέρονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Επί θεμάτων αρμοδιότητάς τους οι Διευθύνσεις Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας του Υπουργείου Υγείας, Φορολογίας Εισοδημάτων φυσικών προσώπων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης συμβάλλουν στην προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 16

Συνεργασία φορέων

Ο, κατά το άρθρο 14 του Μέρους Α' του παρόντος νόμου, φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς και οι υπηρεσίες του άρθρου 15, συνεργάζονται μεταξύ τους, καθώς και με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τις τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, την Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ), την Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΕ.Σ.Ε.Ε), καθώς και τις ενώσεις των εργοδοτών, το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) και το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ),

το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), το Κέντρο Έρευνας Θεμάτων Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι), το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, την Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ), καθώς και με φορείς και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, με στόχο τη συνεισφορά τους στην προαγωγή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο των σκοπών του παρόντος νόμου.

Άρθρο 17
Ενημέρωση και διάδοση πληροφοριών
(άρθρα 10 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ,
12 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 6
της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις οφείλουν να ενημερώνουν τα μέλη τους για το περιεχόμενο της εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή και την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο των σκοπών του Μέρους Α' του παρόντος νόμου.

2. Οι εργοδότες, καθώς και οι υπεύθυνοι για θέματα επαγγελματικής κατάρτισης, οφείλουν να διασφαλίζουν την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και να παρέχουν στοιχεία που ζητούνται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των υπηρεσιών εποπτείας του άρθρου 15, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Α' του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Το άρθρο 1 του Ν. 3094/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
 Αποστολή

1. Η ανεξάρτητη αρχή Συνήγορος του Πολίτη έχει ως αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ., όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος, για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας, καθώς και ιδιωτών για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, βάσει της Οδηγίας 2006/54/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη και για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατο-

λισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, βάσει των Οδηγιών 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ και 2014/54/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει επίσης, ως αποστολή του την προάσπιση και προαγωγή των συμφερόντων του παιδιού και ορίζεται φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου κατ'εφαρμογή του άρθρου 13 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, του άρθρου 13 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται και φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και ανέλιξη και στις συνθήκες εργασίας, κατ'εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 7 της Οδηγίας 2002/73/ΕΚ και του νέου άρθρου 8α της Οδηγίας 76/207/ΕΟΚ. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται και φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής στις δημόσιες υπηρεσίες και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, κατ'εφαρμογή του άρθρου 12 της Οδηγίας 2004/113/ΕΚ. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά: α) την πρόσβαση στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εξέλιξης και στην επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης με σκοπό την απασχόληση, β) τις συνθήκες και τους όρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και γ) τα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, κατ'εφαρμογή του άρθρου 20 της Οδηγίας 2006/54/ΕΚ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης, για την πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 17 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, στη σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, που υιοθετήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2002. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3938/2011.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη επικουρείται από έξι (6) Βοηθούς Συνηγόρους. Ο Συνήγορος του Πολίτη αναθέτει σε Βοηθούς Συνηγόρους: α) την εκτέλεση των καθηκόντων του Συνηγόρου για το Παιδί, β) την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής

καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, γ) του Εθνικού Μηχανισμού Πρόληψης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας και δ) της παρακολούθησης και προώθησης της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, κατά την παρ. 1 του άρθρου αυτού, τα δε ζητήματα εσωτερικής οργάνωσης για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων τα ρυθμίζει ο Συνήγορος του Πολίτη, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 2 του Ν. 3051/2002. Ως Βοηθοί Συνήγοροι επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση και απολαύουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής. Ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Δίωξη επιτρέπεται κατόπιν εγκλήσεως μόνο για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου».

Άρθρο 19

Το άρθρο 3 του Ν. 3094/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αρμόδιος για θέματα που ανάγονται στις υπηρεσίες: α) του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, γ) των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δ) των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημόσιων επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων των οποίων τη διοίκηση ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Εξαιρούνται οι Τράπεζες και το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται ο όρος «δημόσια υπηρεσία» ή «δημόσιες υπηρεσίες» νοούνται οι αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη για την εκπλήρωση της κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 1 αποστολής αυτού: α) ως φορέα παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, βάσει των Οδηγιών 2000/43/EK και 2000/78/EK, καθώς και 2014/54/EE, όπως ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη, β) ως φορέα για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, βάσει του Ν. 3488/2006 που μετέφερε την Οδηγία 2002/73/EK και γ) ως φορέα για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, βάσει του Ν. 3896/2010 που μετέφερε την Οδηγία 2006/54/

EK. Για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού ο Συνήγορος του Πολίτη είναι αρμόδιος και για θέματα που ανάγονται σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης, για την πρόληψη των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, διενεργεί έρευνες και δημοσιεύει εκθέσεις, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

2. Στην αρμοδιότητά του δεν υπάγονται οι Υπουργοί και Υφυπουργοί ως προς τις πράξεις που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας, τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δικαστικές αρχές, οι στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα, που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για δραστηριότητες που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική ή στις διεθνείς σχέσεις της Χώρας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι ανεξάρτητες αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κρατική ασφάλεια. Δεν υπάγονται επίσης στην αρμοδιότητά του θέματα που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ο Συνήγορος του Πολίτη ενεργεί ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου βάσει των Οδηγιών 2000/43/EK και 2000/78/EK, καθώς και 2014/54/EE, όπως ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη, καθώς και τις περιπτώσεις όπου ενεργεί ως φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, βάσει του Ν. 3896/2010 που μετέφερε την Οδηγία 2006/54/EK).

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας ατομικό ή συλλογικό:

i) Προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο, ii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση, iii) αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη, iv) ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας.

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης

δικαστικής αρχής. Όταν ο Συνήγορος του Πολίτη ενεργεί ως φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, καθώς και ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων, δικαστικών ή εισαγγελικών αρχών, έως τη διεξαγωγή της πρώτης συζήτησης στο ακροατήριο ή την άσκηση ποινικής δίωξης ή έως ότου το αρμόδιο δικαστήριο ή η αρμόδια δικαστική αρχή αποφανθεί επί αιτήσεως παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη με απόφασή του αναθέτει αρμοδιότητες στους Βοηθούς Συνηγόρους, εποπτεύει και συντονίζει το έργο τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία εκθέτει το έργο της Αρχής, παρουσιάζει τις σημαντικότερες υποθέσεις και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις. Η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη υποβάλλεται το Μάρτιο κάθε έτους στον Πρόεδρο της Βουλής, συζητείται κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και να κοινοποιεί στον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη διενεργεί έρευνες και δημοσιεύει ειδικές εκθέσεις για την εφαρμογή και την προώθηση της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3938/2011 διενεργεί έρευνες, μεριμνά για την πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών επί σχετικών θεμάτων και δημοσιεύει ειδικές εκθέσεις. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν και εισηγήσεις μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση των περιστατικών αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης και κοινοποιούνται στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη, στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

6. Στο πλαίσιο της κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 1 αποστολής του ως φορέα για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλι-

κού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, καθώς και της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών και πέραν των λοιπών κατά τον παρόντα νόμο αρμοδιοτήτων του, ο Συνήγορος του Πολίτη:

α) παρέχει συνδρομή προς τα θύματα διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, καθώς και λόγω φύλου διαμεσολαβώντας με κάθε πρόσφορο τρόπο για την αποκατάσταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου. Εφόσον η διαμεσολάβηση αυτή δεν επιφέρει ικανοποιητικά αποτελέσματα, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει το πόρισμά του στον καθ' ύλην αρμόδιο φορέα για την άσκηση της πειθαρχικής ή και κυρωτικής αρμοδιότητας, ο οποίος οφείλει να ενημερώσει σχετικά τον Συνήγορο του Πολίτη,

β) διενεργεί έρευνες σχετικά με τις διακρίσεις σύμφωνα με το άρθρο 4,

γ) δημοσιεύει ειδικές εκθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου οι οποίες περιλαμβάνουν και εισηγήσεις μέτρων για την εξάλειψη των διακρίσεων,

δ) διατυπώνει γνώμη, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν ερωτήματος άλλης δημόσιας αρχής, ως προς την ερμηνεία του παρόντος νόμου,

ε) ανταλλάσσει πληροφορίες και συνεργάζεται με ομόλογους φορείς των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με αρμόδιους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, όπως σε θέματα διακρίσεων φύλου με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων που έχει συσταθεί με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1922/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 403), ή σε εργασιακά θέματα με υπηρεσίες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Your Europe, SOLVIT, EURES και το δίκτυο Enterprise Europe Network,

στ) συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τους κοινωνικούς εταίρους, τις επιχειρήσεις και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις προς ενημέρωση και διάδοση των καλών πρακτικών της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και για τη διοργάνωση σχετικών επιμορφωτικών εκδηλώσεων».

Άρθρο 20

Το άρθρο 4 του Ν. 3094/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ενώσεως προσώπων. Ο Συνήγορος του Πολίτη δέχεται επίσης αναφορές από

κάθε άμεσα ενδιαφερόμενο παιδί ή τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή συγγενή κατ' ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου έως το δεύτερο βαθμό, τον επίτροπο ή τον προσωρινό επίτροπο, καθώς και από τρίτο πρόσωπο που έχει άμεση αντίληψη παραβίασης των δικαιωμάτων του παιδιού. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ως παιδί νοείται όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται να επιληφθεί υποθέσεων αυτεπαγγέλτως. Δύναται, επίσης, να μην ανακοινωθεί το όνομα και τα άλλα προσωπικά στοιχεία του προσώπου που κατέθεσε αναφορά, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το ζητήσει εγγράφως ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος και εφόσον η διερεύνηση της αναφοράς είναι δυνατή χωρίς ανακοίνωση του ονόματος. Αν εκ των πραγμάτων η διερεύνηση δεν είναι δυνατή χωρίς ανακοίνωση του ονόματος, ο ενδιαφερόμενος ειδοποιείται ότι η αναφορά του θα τεθεί στο αρχείο, εφόσον ο ίδιος δεν συναινέσει εγγράφως στην ανακοίνωση του ονόματός του.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται περιπτώσεων, κατά τις οποίες η διοικητική ενέργεια έχει γεννήσει δικαιώματα ή έχει δημιουργήσει ευνοϊκές καταστάσεις υπέρ τρίτων, που ανατρέπονται μόνο με δικαστική απόφαση, εκτός εάν προφανώς συντρέχει παρανομία ή έχουν σχέση κατά το κύριο αντικείμενό τους με την προστασία του περιβάλλοντος.

4. Η αναφορά υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από το ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων για τις οποίες προσφεύγει στον Συνήγορο του Πολίτη, καταχωρείται δε σε ειδικό μητρώο. Η υποβολή της αναφοράς δεν αναστέλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες για την άσκηση ενδίκου μέσου ή βοήθηματος και δεν εξαρτάται από την παράλληλη αίτηση θεραπείας, ιεραρχικής προσφυγής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί, προτού επιληφθεί της υποθέσεως, να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να ασκήσει διοικητική προσφυγή. Σε περίπτωση που ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται του θέματος πριν αποφασίσει το αρμόδιο όργανο ή παρέλθει άπρακτη προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της προσφυγής. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή ασκείται κατά τρόπο καταχρηστικό ή κατά παράβαση της αρχής της καλής πίστης. Όταν ο Συνήγορος του Πολίτη ενεργεί ως φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 1, επιλαμβάνεται υποθέσεων εφόσον η αναφορά υποβάλλεται μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από το ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων για τις οποίες προσφεύγει στον Συνήγορο του Πολίτη.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη δύναται κατά την έρευνα των υποθέσεων να ζητεί τη συνδρομή του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ή άλλων

ελεγκτικών σωμάτων της Διοίκησης. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητεί από τις δημόσιες υπηρεσίες κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Κατά την εξέταση εγγράφων και άλλων στοιχείων, που βρίσκονται στη διάθεση δημοσίων υπηρεσιών, δεν μπορεί να αντιταχθεί ο χαρακτηρισμός τους ως απορρήτων, εκτός εάν αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε τρόπο την έρευνα. Η μη σύμπραξη δημόσιας υπηρεσίας στη διεξαγωγή της αποτελεί αντικείμενο ειδικής έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη προς τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό. Για την προάσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού και για την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, καθώς και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητεί, με ειδικά αιτιολογημένο έγγραφό του, από ιδιώτη που κατονομάζεται στην αναφορά, έγγραφο ή άλλα στοιχεία για την υπόθεση. Τα στοιχεία αυτά παρέχονται εφόσον δεν παραβιάζεται η νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο Συνήγορος του Πολίτη υποχρεούται να διασφαλίζει το προσωπικό και επαγγελματικό απόρρητο των ιδιωτών και να μη δημοσιοποιεί στοιχεία που μπορεί να καταστήσουν δυνατό τον προσδιορισμό τους. Αν ιδιώτης αρνείται να παράσχει τα παραπάνω στοιχεία, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή δημόσιας υπηρεσίας ή επαγγελματικού συλλόγου κατά περίπτωση, καθώς και της εισαγγελικής αρχής.

Καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέρχονται σε δημόσια αρχή σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου διαβιβάζονται από αυτήν στο Συνήγορο του Πολίτη.

Δημόσιες υπηρεσίες με αρμοδιότητα επιθεώρησης, ελέγχου ή επιβολής κυρώσεων επί ιδιωτών, όπως οι κατά τόπο Επιθεωρήσεις Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας επί εργοδοτών, ή Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και επαγγελματικοί, επιστημονικοί σύλλογοι ή επιμελητήρια στο πλαίσιο άσκησης της πειθαρχικής ή και κυρωτικής αρμοδιότητας επί μελών τους, εφόσον παραλαμβάνουν καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος νόμου, προβαίνουν στην κατά νόμο διερεύνησή τους και ενημερώνουν αμελλητί τον Συνήγορο του Πολίτη τόσο κατά την παραλαβή κάθε καταγγελίας όσο και μετά την ολοκλήρωση των διερευνητικών και τυχόν κυρωτικών τους ενεργειών.

Οι ως άνω φορείς οφείλουν να επιλαμβάνονται σχετικών καταγγελιών και μετά από παραγγελία του Συνηγόρου του Πολίτη, στον οποίο υποβάλλουν τα αποτελέσματα των ενεργειών τους, επιφυλασσόμενης, σε κάθε περίπτωση, της αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη προς ιδίαν έρευνα και διαμόρφωση του τελικού πορίσματος επί της καταγγελίας.

Το διατακτικό του πορίσματος αυτού υποχρεούνται να υλοποιήσουν οι ως άνω φορείς στο πλαίσιο των πειθαρχικών ή κυρωτικών τους αρμοδιοτήτων. Απόκλιση από το διατακτικό του πορίσματος επιτρέπεται μόνο με παράθεση πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας.

6. Μετά το πέρας της έρευνας ο Συνήγορος του Πολίτη, εφόσον το απαιτεί η φύση της υπόθεσης, μπορεί να συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες, διαμεσολαβεί δε με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος του πολίτη.

Ο Συνήγορος του Πολίτη στις προτάσεις του προς τις υπηρεσίες μπορεί να θέτει προθεσμία, μέσα στην οποία οφείλουν να τον ενημερώσουν για τις ενέργειες τους σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεών του ή για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή τους. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεών του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

7. Ο Συνήγορος του Πολίτη, όταν η αναφορά στρέφεται κατά ιδιώτη, προβαίνει σε όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες, προκειμένου να εξαλειφθούν τα προβλήματα που έχουν τεθεί υπόψη του και προτείνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ενδιαφερόμενου παιδιού. Ειδικότερα, όταν οι συνθήκες λειτουργίας ενός νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού, μπορεί να προτείνει τα αναγκαία οργανωτικά και λειτουργικά μέτρα. Το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ενημερώσει τον Συνήγορο του Πολίτη για τα μέτρα που έχει λάβει ή προτίθεται να λάβει, εντός της προθεσμίας που του έχει ταχθεί. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να δημοσιοποιήσει τη μη αποδοχή των προτάσεων του, εφόσον κρίνει ότι δεν αιτιολογείται επαρκώς.

8. Ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον ενδιαφερόμενο για την τύχη της υποθέσεώς του.

9. Το προσωπικό της Αρχής υπέχει καθήκον εχεμύθειας για έγγραφα και στοιχεία των οποίων λαμβάνει γνώση στο πλαίσιο της έρευνας και είναι απόρρητα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή εξαιρούνται από το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, κατά τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και κάθε άλλη συναφή διάταξη.

10. Λειτουργός ή υπάλληλος ο οποίος αρνείται να συνεργασθεί με τον Συνήγορο του Πολίτη με σκοπό να παρακωλύσει ή να αποτρέψει τη διεξαγωγή έρευνας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο εφόσον υποβληθεί σχετική έκθεση από την Ανεξάρτητη Αρχή προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα.

11. Αρνηση λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης να συνεργασθεί με τον Συνήγορο του Πολίτη, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα παράβασης καθήκοντος, για δε τα μέλη διοίκησης λόγο αντικατάστασής τους.

Αν κατά την έρευνα διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση στο αρμόδιο όργανο και μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου ή να προτείνει τη λήψη άλλων μέτρων, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να τάσσει εύλογη προθεσμία εν

όψει των περιστάσεων, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας παραγγέλλει ο ίδιος τον έλεγχο. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί επίσης σε σοβαρές περιπτώσεις να προκαλέσει με έγγραφό του προς το αρμόδιο όργανο την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου λειτουργού ή υπαλλήλου για την ανωτέρω παράλειψη άσκησης του ενδεικνυόμενου ελέγχου. Αν προκύπτει από εκθέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη ότι λειτουργός ή υπάλληλος δημόσιας υπηρεσίας παρακωλύει, για δεύτερη φορά εντός τριετίας, το έργο της έρευνας ή αρνείται χωρίς σοβαρό λόγο να συμπράξει στην επίλυση του προβλήματος μπορεί να του επιβληθεί η ποινή οριστικής παύσης.

12. Αν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο ή μέλος διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει την έκθεση και στον αρμόδιο εισαγγελέα. Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού, αν κριθεί ότι παρίσταται ανάγκη παρέμβασης της αρμόδιας δικαστικής αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή φορέα, ο Συνήγορος του Πολίτη διαβιβάζει σε αυτούς σχετική έκθεση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21 (άρθρα 6 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ, 8 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ και 7 της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ)

Οι διατάξεις του Μέρους Α' του παρόντος νόμου δε θίγουν ευνοϊκότερες διατάξεις σχετικά με την προώθηση και την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και δεν αποτελούν λόγο μείωσης του υφιστάμενου επιπέδου παρεχόμενης προστασίας.

Άρθρο 22

1. Ο Ν. 3304/2005 (Α' 16) καταργείται.

2. Οι διατάξεις του Μέρους Α' εφαρμόζονται σε εκκρεμείς υποθέσεις που αφορούν παραβάσεις του Ν. 3304/2005.

3. Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ίσης Μεταχείρισης του άρθρου 23 του Ν. 3304/2005, οι οποίες μεταξύ άλλων ασκούνται από το Τμήμα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταργούνται.

Άρθρο 23 (άρθρα 14 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ και 16 της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ)

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου απαγορεύονται, καταργούνται και καθίστανται άκυροι όροι και διατάξεις που περιλαμβάνονται σε ατομική ή συλλογική σύμβαση, γενικούς όρους συναλλαγών, εσωτερικούς κανονισμούς επιχειρήσεων, καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη οργανώσεων, ανεξάρτητων επαγγελματικών οργανώσεων και συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των εργοδοτών και είναι αντίθετοι προς την, κατά το Μέρος Α' του παρόντος νόμου αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 24

Με Προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινω-

νικής Αλληλεγγύης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να επεκταθεί η προστασία που παρέχεται για διακρίσεις λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου και πέραν των τομέων εργασίας και απασχόλησης στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών παροχών και φορολογικών διευκολύνσεων, της εκπαίδευσης και της πρόσβασης στη διάθεση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται συναλλακτικά στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης και της στέγης.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ Α' ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 25

Σκοπός

Σκοπός των διατάξεων του Τμήματος Α' του Μέρους Β' είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (ΕΕ L 173/12.6.2014 σελ. 179). Για τις ανάγκες εφαρμογής του Τμήματος αυτού λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ L 173/12.6.2014, σελ. 1) ως και τα μέτρα εφαρμογής του.

Άρθρο 26

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του Μέρους Β' εφαρμόζονται:

α) σε χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή για τα οποία έχει υποβληθεί σχετική αίτηση εισαγωγής,

β) σε χρηματοπιστωτικά μέσα που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης ή είναι εισηγμένα ή έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ),

γ) σε χρηματοπιστωτικά μέσα που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε μηχανισμό οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ),

δ) σε χρηματοπιστωτικά μέσα που δεν καλύπτονται από τα στοιχεία α', β' ή γ' και των οποίων η τιμή ή η αξία εξαρτάται από ή έχει επίπτωση στην τιμή ή την αξία ενός χρηματοπιστωτικού μέσου που αναφέρεται στα ως άνω στοιχεία, όπως των συμφωνιών ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης και των συμβάσεων επί διαφοράς.

2. Οι διατάξεις του Μέρους Β' εφαρμόζονται επίσης σε συμπεριφορές, συναλλαγές και προσφορές σχετικές

με πλειστηριασμούς σε πλατφόρμα πλειστηριασμών, αδειοδοτημένη ως ρυθμιζόμενη αγορά δικαιωμάτων εκπομπής ή άλλων πλειστηριαζόμενων προϊόντων βασιζόμενων επί των δικαιωμάτων αυτών, περιλαμβανομένης και της περίπτωσης των πλειστηριαζόμενων προϊόντων που δεν είναι χρηματοπιστωτικά μέσα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1031/2010 της Επιτροπής. Με την επιφύλαξη των τυχόν ειδικών διατάξεων που αναφέρονται σε προσφορές υποβαλλόμενες στο πλαίσιο πλειστηριασμού, κάθε διάταξη του παρόντος νόμου η οποία αναφέρεται σε εντολές προς διενέργεια συναλλαγής εφαρμόζεται και σε αυτές τις προσφορές.

3. Οι διατάξεις του Μέρους Β' δεν εφαρμόζονται:

α) στις πράξεις επί ιδίων μετοχών στο πλαίσιο προγραμματικών επαναγοράς, εφόσον οι πράξεις αυτές διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014,

β) στις πράξεις επί κινητών αξιών ή συνδεδεμένων μέσων για τη σταθεροποίηση των κινητών αξιών, όπως αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα υπό (α) και (β) παρακάτω, εφόσον οι πράξεις αυτές διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 5 του ανωτέρω Κανονισμού.

(α) Οι κινητές αξίες κατά την παραπάνω έννοια περιλαμβάνουν μετοχές και άλλους τίτλους που ισοδυναμούν με μετοχές, ομολογίες και άλλες μορφές τιτλοποιημένου χρέους ή τιτλοποιημένο χρέος μετατρέψιμο ή ανταλλάξιμο σε μετοχές ή σε άλλους τίτλους που ισοδυναμούν με μετοχές.

(β) Τα συνδεδεμένα μέσα κατά την παραπάνω έννοια περιλαμβάνουν τα ακόλουθα χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων τα οποία δεν έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση ή δεν διαπραγματεύονται σε τόπο διαπραγμάτευσης ή για τα οποία δεν έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής σε τόπο διαπραγμάτευσης:

αα) συμβάσεις ή δικαιώματα προεγγραφής, απόκτησης ή πώλησης κινητών αξιών,

ββ) χρηματοπιστωτικά παράγωγα επί κινητών αξιών,

γγ) εάν οι κινητές αξίες είναι μετατρέψιμοι ή ανταλλάξιμοι χρεωστικοί τίτλοι, οι κινητές αξίες στις οποίες μπορούν να μετατραπούν ή με τις οποίες μπορούν να ανταλλαγούν αυτοί οι μετατρέψιμοι ή ανταλλάξιμοι χρεωστικοί τίτλοι,

δδ) μέσα τα οποία εκδίδονται ή έχουν εγγύηση από τον εκδότη ή τον εγγυητή των κινητών αξιών και των οποίων η αγοραία τιμή είναι πιθανό να επηρεάσει σημαντικά την τιμή των κινητών αξιών, ή αντιστρόφως,

εε) εάν οι κινητές αξίες είναι τίτλοι που ισοδυναμούν με μετοχές, οι μετοχές που αντιπροσωπεύονται από αυτούς τους τίτλους και οποιοσδήποτε άλλο τίτλο που ισοδυναμούν με αυτές τις μετοχές,

γ) στις συναλλαγές, εντολές ή συμπεριφορές που διενεργούνται κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής, της συναλλαγματικής πολιτικής ή της πολιτικής διαχείρισης δημόσιου χρέους κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, στις συναλλαγές, εντολές ή συμπεριφορές που διεξάγονται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 6, στις δραστηριότητες στο πλαίσιο άσκησης της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης

κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 6 και στις δραστηριότητες στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής της Ένωσης ή της κοινής αλιευτικής πολιτικής της Ένωσης κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του ανωτέρω Κανονισμού.

4. Οι διατάξεις περί χειραγώγησης αγοράς ως ορίζονται στο άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ και τον παρόντα νόμο εφαρμόζονται επίσης:

α) σε συμβόλαια άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων που δεν είναι ενεργειακά προϊόντα χονδρικής, όπου η συναλλαγή, εντολή ή άλλη συμπεριφορά έχει επίπτωση στην τιμή ή την αξία ενός χρηματοπιστωτικού μέσου που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2,

β) σε είδη χρηματοπιστωτικών μέσων, περιλαμβανομένων των συμβάσεων παραγώγων ή παράγωγων μέσων για τη μετακύλιση πιστωτικού κινδύνου (derivative instruments for the transfer of credit risk), όπου η συναλλαγή, εντολή, προσφορά ή άλλη συμπεριφορά έχει επίπτωση στην τιμή ή την αξία συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων του οποίου η τιμή ή η αξία εξαρτάται από την τιμή ή την αξία των ως άνω χρηματοπιστωτικών μέσων,

γ) σε συμπεριφορά που σχετίζεται με δείκτες αναφοράς (κριτήρια αξιολόγησης-benchmarks).

5. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε κάθε συναλλαγή, εντολή ή συμπεριφορά που αφορά κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1, 2 και 4, ανεξάρτητα από το αν αυτή η συναλλαγή, εντολή ή συμπεριφορά λαμβάνει χώρα σε τόπο διαπραγμάτευσης.

6. Όπου στο παρόν Μέρος αναφέρεται ορισμένη ενωσιακή πράξη, η σχετική αναφορά νοείται ότι περιλαμβάνει και τους αντίστοιχους κανόνες που εκδίδονται για την εφαρμογή της.

Άρθρο 27 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού και μη θιγομένων των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 νοούνται ως:

1. «Χρηματοπιστωτικά μέσα»: τα χρηματοπιστωτικά μέσα κατά την έννοια του άρθρου 5 του Ν. 3606/2007, του Τμήματος Γ' του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ και του στοιχείου 15 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που αναφέρονται σε:

αα) Κινητές αξίες.

ββ) Μέσα χρηματαγοράς.

γγ) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

δδ) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίων (forward-rate agreements) και άλλες συμβάσεις παραγώγων σχετιζόμενες με κινητές αξίες, νομίσματα, επιτόκια ή αποδόσεις, δικαιώματα εκπομπής ή άλλα μέσα παραγώγων, χρηματοπιστωτικούς δείκτες ή άλλα χρηματοπιστωτικά μεγέθη δεκτικά εκκαθαρίσεως με φυσική παράδοση ή με ρευστά διαθέσιμα.

εε) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα κατά την έννοια του στοιχείου 14 της παρ. 1

του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, που πρέπει να εκκαθαρισθούν με ρευστά διαθέσιμα ή μπορούν να εκκαθαρισθούν με ρευστά διαθέσιμα κατ' επιλογή ενός συμβαλλόμενου μέρους, αλλά όχι λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης. Τα εμπορεύματα περιλαμβάνουν κατά την παραπάνω έννοια αγαθά ανταλλάξιμα μεταξύ τους και δυνάμενα να παραδοθούν, περιλαμβανομένων των μετάλλων και των κραμάτων τους, των γεωργικών προϊόντων και της ενέργειας.

στστ) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα, που μπορούν να εκκαθαριστούν με φυσική παράδοση, εφόσον αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά, πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή μηχανισμό οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ), με εξαίρεση τα ενεργειακά προϊόντα χονδρικής τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ΜΟΔ και πρέπει να εκκαθαρίζονται με φυσική παράδοση.

ζζ) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα, που μπορούν να εκκαθαριστούν με φυσική παράδοση, εφόσον δεν αναφέρονται άλλως στο ως άνω σημείο εε' και δεν προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς και που έχουν τα χαρακτηριστικά άλλων παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

ηη) Παράγωγα μέσα για τη μετακύλιση του πιστωτικού κινδύνου.

θθ) Χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences).

ιι) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με κλιματικές μεταβλητές, ναύλους ή ποσοστά πληθωρισμού ή άλλες επίσημες οικονομικές στατιστικές, που πρέπει να εκκαθαρισθούν με ρευστά διαθέσιμα ή μπορούν να εκκαθαρισθούν με ρευστά διαθέσιμα κατ' επιλογή ενός συμβαλλόμενου μέρους όχι λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης, καθώς και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα, υποχρεώσεις, δείκτες και μέτρα, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν τμήμα, που έχουν τα χαρακτηριστικά άλλων παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον είναι αντικείμενα διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά, ΜΟΔ ή ΠΜΔ.

ιαια) Δικαιώματα εκπομπής του στοιχείου 12 του παρόντος άρθρου.

2. «Επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή ΕΠΕΥ»: Η ανώνυμη εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) που λειτουργεί μετά από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και υπό την εποπτεία της σύμφωνα με το Ν. 3606/2007 ως και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΚ του οποίου η συνήθης επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η παροχή μιας ή περισσότερων επενδυτικών

υπηρεσιών σε τρίτους ή η άσκηση μιας ή περισσότερων επενδυτικών δραστηριοτήτων σε επαγγελματική βάση.

3. «Πιστωτικό ίδρυμα»: Η ανώνυμη εταιρεία που λειτουργεί ως πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4261/2014 ή κάθε άλλη επιχείρηση κατά την έννοια του στοιχείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή από το κοινό καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων και στη χορήγηση πιστώσεων για ίδιο λογαριασμό.

4. «Χρηματοδοτικό ίδρυμα»: Το χρηματοδοτικό ίδρυμα κατά την έννοια της περίπτωσης 22 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4261/2014 ή του στοιχείου 26 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 που λειτουργεί ως επιχείρηση πλην ιδρύματος, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μίας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που παρατίθενται στα στοιχεία 2 έως 12 και στο στοιχείο 15 του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, περιλαμβανομένων των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, των μικτών χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών, των ιδρυμάτων πληρωμών κατά την έννοια της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά και των εταιρειών διαχείρισης, αλλά αποκλεισμένων των ασφαλιστικών εταιρειών χαρτοφυλακίου και των ασφαλιστικών εταιρειών χαρτοφυλακίου μεικτής δραστηριότητας όπως ορίζονται στο στοιχείο ζ' της παρ. 1 του άρθρου 212 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ.

5. «Συμβόλαιο άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων»: Το συμβόλαιο άμεσης παράδοσης εμπορευμάτων κατά την έννοια του στοιχείου 15 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που περιλαμβάνει κάθε σύμβαση, προμήθειας εμπορεύματος το οποίο τυγχάνει διαπραγματεύσεως σε αγορά άμεσης παράδοσης κατά την έννοια του στοιχείου 16 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ίδιου Κανονισμού και παραδίδεται αμέσως μετά το διακανονισμό της συναλλαγής, καθώς και οποιαδήποτε άλλη σύμβαση για την προμήθεια εμπορεύματος η οποία δεν είναι χρηματοπιστωτικό μέσο ούτε και προθεσμιακή σύμβαση που τυγχάνει εκκαθάρισης με φυσική παράδοση. Η αγορά άμεσης παράδοσης περιλαμβάνει κατά την παραπάνω έννοια μια αγορά χρηματιστηριακών εμπορευμάτων στην οποία τα εμπορεύματα πωλούνται τοις μετρητοίς και παραδίδονται αμέσως μετά το διακανονισμό της συναλλαγής, καθώς και άλλες μη χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως οι προθεσμιακές αγορές εμπορευμάτων.

6. «Πρόγραμμα επαναγοράς»: οι συναλλαγές σε ίδιες μετοχές κατά τα άρθρα 21 έως 27 της Οδηγίας 2012/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη - μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 54 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες όσον αφορά τη σύσταση ανωνύμων εταιριών και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου τους».

7. «Αρχεία διακίνησης δεδομένων»: Τα αρχεία δεδομένων κίνησης κατά την έννοια του στοιχείου 27 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

8. «Προνομιακές πληροφορίες (Inside Information)»: Οι προνομιακές πληροφορίες κατά την έννοια του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που περιλαμβάνουν:

α) Κάθε πληροφορία η οποία είναι συγκεκριμένη (information of precise nature), δεν έχει δημοσιοποιηθεί και αφορά, άμεσα ή έμμεσα, έναν ή περισσότερους εκδότες ή ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα, και η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να επιδράσει σημαντικά στην τιμή των χρηματοπιστωτικών μέσων που αφορά ή στην τιμή των συνδεόμενων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων,

β) όσον αφορά τα παράγωγα μέσα επί εμπορευμάτων, πληροφορία η οποία είναι συγκεκριμένη, δεν έχει δημοσιοποιηθεί και αφορά, άμεσα ή έμμεσα, ένα ή περισσότερα παράγωγα μέσα επί εμπορευμάτων ή αφορά άμεσα το σχετικό συμβόλαιο άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, και η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να επιδράσει σημαντικά στην τιμή των εν λόγω παράγωγων μέσων ή των συνδεόμενων με αυτά συμβολαίων άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, και εφόσον πρόκειται για πληροφορία που αναμένεται ευλόγως να δημοσιοποιηθεί ή απαιτείται να δημοσιοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου ή τις νομοθετικές ή ρυθμιστικές διατάξεις σε επίπεδο Ένωσης, με βάση τους κανόνες της αγοράς, με τις συμβάσεις, τις πρακτικές ή τα συναλλακτικά ήθη, που αφορούν τις σχετικές αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων ή αγορές άμεσης παράδοσης,

γ) όσον αφορά τα δικαιώματα εκπομπής ή τα εκπλειστηριαζόμενα προϊόντα που βασίζονται σε αυτά, πληροφορία η οποία είναι συγκεκριμένη, η οποία δεν έχει δημοσιοποιηθεί και αφορά, άμεσα ή έμμεσα, ένα ή περισσότερα από τα ανωτέρω μέσα, και η οποία εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να επιδράσει σημαντικά στην τιμή των εν λόγω μέσων ή στην τιμή των συνδεόμενων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων,

δ) για πρόσωπα που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην εκτέλεση εντολών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, πληροφορία η οποία διαβιβάζεται από πελάτη και σχετίζεται με εκκρεμείς εντολές του πελάτη σε χρηματοπιστωτικά μέσα, έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα, αφορά, άμεσα ή έμμεσα, έναν ή περισσότερους εκδότες ή ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα, και η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να επιδράσει σημαντικά στην τιμή των εν λόγω χρηματοπιστωτικών μέσων, στην τιμή των συνδεόμενων με αυτά συμβολαίων άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων ή στην τιμή των συνδεόμενων με αυτά παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Μια πληροφορία θεωρείται συγκεκριμένη εάν αφορά σε κατάσταση θεωρείται ή που ευλόγως αναμένεται να υπάρξει ή ένα γεγονός που έχει συμβεί ή ευλόγως αναμένεται να υπάρξει και είναι επαρκώς συγκεκριμένη (specific enough) ώστε να επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος σχετικά με την πιθανή επίδραση αυτής της κατάστασης ή αυτού του γεγονότος στις τιμές των χρηματοπιστωτικών μέσων ή των συνδεόμενων με αυτά παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, στα σχετικά συμβόλαια άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, ή στα εκπλειστηριαζόμενα προϊόντα που βασίζονται σε δικαιώματα εκπομπής. Εν προκειμένω, στην περίπτωση μιας παρατεταμένης διαδικασίας που αποσκοπεί σε ή έχει ως

αποτέλεσμα συγκεκριμένη κατάσταση ή συγκεκριμένο γεγονός, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά συγκεκριμένη πληροφορία η εν λόγω μελλοντική κατάσταση ή το εν λόγω μελλοντικό γεγονός, καθώς επίσης και τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας αυτής, τα οποία συνδέονται με την πρόκληση ή την πραγματοποίηση της εν λόγω μελλοντικής κατάστασης ή μελλοντικού γεγονότος. Ένα επιμέρους στάδιο μιας παρατεταμένης διαδικασίας θα θεωρείται ότι συνιστά προνομιακή πληροφορία αν πληροί αφ' εαυτού τα κριτήρια προνομιακής πληροφορίας που αναφέρονται παραπάνω.

Ως πληροφορία η οποία, εάν δημοσιοποιούνταν, θα μπορούσε να επιδράσει σημαντικά στην τιμή χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, συνδεόμενων με αυτά συμβολαίων άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων ή εκπλειστηριαζόμενων προϊόντων που βασίζονται σε δικαιώματα εκπομπής νοείται η πληροφορία που ένας συνετός επενδυτής θα αξιολογούσε, μεταξύ άλλων, κατά τη λήψη των επενδυτικών αποφάσεων του.

Στην περίπτωση των οντοτήτων που συμμετέχουν στην αγορά δικαιωμάτων εκπομπής με συνολικές εκπομπές ή αναλογική θερμική ισχύ στο καθορισμένο όριο ή κάτω από αυτό, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, οι πληροφορίες για τις υλικές τους δραστηριότητες θεωρείται ότι δεν έχουν σημαντική επίδραση στις τιμές των δικαιωμάτων εκπομπής, των εκπλειστηριαζόμενων προϊόντων που βασίζονται στα δικαιώματα αυτά ή των συναφών παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

9. «Πρόσωπο που ασκεί διευθυντικά καθήκοντα»: Το πρόσωπο κατά την έννοια του στοιχείου 25 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που περιλαμβάνει πρόσωπο εντός εκδότη, συμμετέχοντα σε αγορά δικαιωμάτων εκπομπής ή άλλη οντότητα της παρ. 10 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που είναι:

α) μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της οντότητας αυτής, ή

β) ανώτερο στέλεχος χωρίς την ιδιότητα του μέλους των οργάνων που αναφέρονται στο στοιχείο α', το οποίο έχει τακτική πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με την οντότητα αυτή, καθώς και την εξουσία να λαμβάνει διευθυντικές αποφάσεις που επηρεάζουν τη μελλοντική πορεία και τις επιχειρηματικές προοπτικές της εν λόγω οντότητας.

Οι οντότητες της παρ. 10 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 περιλαμβάνουν πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα σε κάθε χώρο πλειστηριασμών, εκπλειστηριαστή και επιτηρητή πλειστηριασμών σε σχέση με πλειστηριασμούς διενεργούμενους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1031/2010, καθώς και πρόσωπα που έχουν στενούς δεσμούς με τα πρόσωπα αυτά κατά την έννοια του στοιχείου 26 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, στο βαθμό που οι συναλλαγές τους αφορούν δικαιώματα εκπομπής, παράγωγα αυτών ή εκπλειστηριαζόμενα προϊόντα που βασίζονται σε αυτά.

10. «Σύσταση» ή «πρόταση μιας επενδυτικής στρατηγικής»: Η σύσταση ή πρόταση κατά την έννοια του στοιχείου 34 της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες που:

i) παράγονται από ανεξάρτητο αναλυτή, ΕΠΕΥ, πιστωτικό ίδρυμα, κάθε άλλο πρόσωπο του οποίου κύρια δραστηριότητα είναι η παραγωγή επενδυτικών συστάσεων, κατά την έννοια του στοιχείου 35 της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, ή από φυσικό πρόσωπο που εργάζεται για λογαριασμό των παραπάνω δυνάμει σύμβασης απασχόλησης ή άλλως, το οποίο, άμεσα ή έμμεσα, εκφράζει συγκεκριμένες επενδυτικές προτάσεις όσον αφορά ένα χρηματοπιστωτικό μέσο ή έναν εκδότη ή

ii) παράγονται από πρόσωπα διαφορετικά από εκείνα που αναφέρονται στο σημείο i' και οι οποίες προτείνουν άμεσα μια συγκεκριμένη επενδυτική απόφαση όσον αφορά ένα χρηματοπιστωτικό μέσο.

Οι επενδυτικές συστάσεις κατά την παραπάνω έννοια περιλαμβάνουν κάθε πληροφορία που συνιστά ή προτείνει μια επενδυτική στρατηγική, ρητά ή έμμεσα, όσον αφορά ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα ή τους εκδότες, συμπεριλαμβανομένης κάθε γνώμης όσον αφορά την παρούσα ή μελλοντική αξία ή τιμή των μέσων αυτών, οι οποίες προορίζονται για διαύλους επικοινωνίας ή για το κοινό.

11. «Κριτήριο αξιολόγησης»: Ο δείκτης αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 29 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 ο οποίος περιλαμβάνει κάθε αναλογία, δείκτη ή αριθμητικό στοιχείο, προσβάσιμο από το κοινό ή δημοσιευμένο, το οποίο, κατά περιόδους ή τακτικά, υπολογίζεται με την εφαρμογή ενός τύπου στην αξία ή με βάση την αξία, ενός ή περισσότερων υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων ή τιμών, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων τιμών, των τρεχόντων ή εκτιμώμενων επιτοκίων ή άλλων μεγεθών ή των ερευνών, και βάσει του οποίου προσδιορίζεται το πληρωτέο ποσό στο πλαίσιο ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή η αξία ενός χρηματοπιστωτικού μέσου.

12. «Δικαίωμα εκπομπής»: Το δικαίωμα εκπομπής όπως ορίζεται στο Παράρτημα Ι Τμήμα Γ' σημείο 11 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, που αφορά σε δικαιώματα εκπομπής τα οποία περιλαμβάνουν μονάδες οποιουδήποτε τύπου που πληρούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ (Σύστημα Εμπορίας εκπομπών).

13. «Αποδεκτές πρακτικές αγοράς»: Συγκεκριμένες πρακτικές στην αγορά οι οποίες γίνονται αποδεκτές από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπονται στο άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014. Πρακτική αγοράς που έχει καθιερωθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αποδεκτή πρακτική αγοράς σε συγκεκριμένη αγορά δεν θεωρείται εφαρμοστέα σε άλλες αγορές, εκτός εάν η εν λόγω πρακτική έχει γίνει αποδεκτή από τις αρμόδιες αρχές των άλλων αγορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

14. «Σταθεροποίηση»: Η πράξη σταθεροποίησης του στοιχείου δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που περιλαμβάνει αγορά ή προσφορά για την αγορά κινητών αξιών ή συναλλαγή σε συνδεόμενα μέσα όπως αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ίδιου Κανονισμού που είναι ισοδύναμη, την οποία διενεργούν πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ στο πλαίσιο σημαντικής διάθεσης κατά την έννοια του στοιχείου γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ίδιου

Κανονισμού των σχετικών κινητών αξιών με αποκλειστικό σκοπό τη στήριξη της αγοραίας τιμής των σχετικών κινητών αξιών για προκαθορισμένη χρονική περίοδο, λόγω πίεσης που ασκείται στις τιμές αυτών των κινητών αξιών από εντολές πώλησης. Η σημαντική διάθεση κατά την παραπάνω έννοια περιλαμβάνει μια αρχική ή δευτερογενή προσφορά κινητών αξιών, η οποία διαφέρει από τη συνήθη διαπραγμάτευση τόσο από την άποψη της αξίας των προσφερόμενων κινητών αξιών όσο και από τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο πώλησης.

15. «Ρυθμιζόμενη αγορά»: Η ρυθμιζόμενη αγορά κατά την έννοια της παρ. 10 του άρθρου 2 του Ν. 3606/2007, της παρ. 1(14) του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ και του στοιχείου 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που περιλαμβάνει το πολυμερές σύστημα, το οποίο διευθύνει ή διαχειρίζεται διαχειριστής αγοράς και το οποίο επιτρέπει ή διευκολύνει την προσέγγιση πλειόνων συμφερόντων τρίτων για την αγορά και την πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων- εντός του συστήματος και σύμφωνα με τους κανόνες του οι οποίοι δεν παρέχουν διακριτική ευχέρεια -κατά τρόπο καταλήγοντα στη σύναψη σύμβασης σχετικής με χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση βάσει των κανόνων ή και των συστημάτων του, και το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3606/2007, της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ και της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ και λειτουργεί κανονικά με βάση τις εν λόγω διατάξεις.

16. «Πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης» ή ΠΜΔ: Ο πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης ή ο ΠΜΔ κατά την έννοια της παρ. 11 του άρθρου 2 του Ν. 3606/2007, της παρ. 1(15) του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ και του στοιχείου 22 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που περιλαμβάνει το πολυμερές σύστημα, το οποίο διαχειρίζεται ΕΠΕΥ ή διαχειριστής αγοράς και το οποίο επιτρέπει την προσέγγιση πλειόνων συμφερόντων τρίτων για την αγορά και την πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων- εντός του συστήματος και σύμφωνα με κανόνες που δεν παρέχουν διακριτική ευχέρεια- κατά τρόπο που καταλήγει στη σύναψη σύμβασης σύμφωνα με το Ν. 3606/2007, την Οδηγία 2004/39/ΕΚ και τον τίτλο ΙΙ της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

17. «Μηχανισμός Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης» ή «ΜΟΔ»: Ο οργανωμένος μηχανισμός διαπραγμάτευσης ή ο ΜΟΔ κατά την έννοια του ημεδαπού δικαίου και του στοιχείου 23 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που περιλαμβάνει το πολυμερές σύστημα, άλλο από ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), στο οποίο πλείονα συμφέροντα τρίτων για αγορά και πώληση ομολόγων, δομημένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, δικαιωμάτων εκπομπής και παράγωγων μέσων δύνανται να αλληλεπιδρούν στο εσωτερικό του κατά τρόπο που καταλήγει στη σύναψη σύμβασης σύμφωνα με το ημεδαπό δίκαιο και τον τίτλο ΙΙ της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

18. «Τόπος διαπραγμάτευσης»: Ο τόπος διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το ημεδαπό δίκαιο και το στοιχείο 24 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που περιλαμβάνει τη ρυθμιζόμενη αγορά, τον πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή το μηχανισμό οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ).

19. «Ενεργειακό προϊόν χονδρικής πώλησης»: Ενεργειακό προϊόν χονδρικής πώλησης σύμφωνα με το στοιχείο 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011, που περιλαμβάνει τα ακόλουθα συμβόλαια και χρηματοοικονομικά παράγωγα, ανεξαρτήτως του τόπου και του τρόπου πραγματοποίησης της διαπραγμάτευσης για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας:

α) Συμβόλαια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου όταν η παράδοση διενεργείται εντός της Ένωσης.

β) Χρηματοοικονομικά παράγωγα που αφορούν ηλεκτρική ενέργεια ή φυσικό αέριο που παράγεται, αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή παραδίδεται εντός της Ένωσης.

γ) Συμβόλαια που αφορούν τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου εντός της Ένωσης.

δ) Χρηματοοικονομικά παράγωγα που αφορούν τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου εντός της Ένωσης.

Συμβόλαια Προμήθειας και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου προς χρήση από τους τελικούς πελάτες δεν είναι ενεργειακά προϊόντα χονδρικής. Εντούτοις, τα συμβόλαια παροχής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου προς τελικούς πελάτες με δυναμικότητα κατανάλωσης μεγαλύτερη της οριζόμενης στο δεύτερο εδάφιο του σημείου 5 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011, θεωρούνται ως ενεργειακά προϊόντα χονδρικής.

20. «Εκδότης»: Ο εκδότης κατά την έννοια του στοιχείου 21 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 που περιλαμβάνει τη νομική οντότητα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, η οποία εκδίδει ή προτίθεται να εκδώσει χρηματοπιστωτικά μέσα. Σε περίπτωση αποθετηρίου εγγράφου παραστατικού χρηματοπιστωτικών μέσων, εκδότης είναι ο εκδότης του αντιπροσωπευόμενου χρηματοπιστωτικού μέσου.

21. «Πρόσωπο»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

22. Οι αναφορές του παρόντος νόμου στην Οδηγία 2014/65/ΕΕ και στον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 λογίζονται, πριν τις 3 Ιανουαρίου 2018, ως παραπομπές στην Οδηγία 2004/39/ΕΚ σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του Παραρτήματος ΙV της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ στο βαθμό που ο εν λόγω πίνακας περιλαμβάνει διατάξεις που παραπέμπουν στην Οδηγία 2004/39/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28 Αξιοποινές πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, όποιος, από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, κατέχοντας προνομιακές πληροφορίες, τις χρησιμοποιεί, με πρόθεση, αποκτώντας ή διαθέτοντας, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοπιστωτικά μέσα που αφορούν οι εν λόγω πληροφορίες και εφόσον:

α) η μέση ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή

β) η ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει για συγκεκριμένη ημέρα το ποσό των εκατό πενήντα (150.000) ευρώ.

2. Για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νόμου, ως πρόσωπο που κατέχει προνομιακές πληροφορίες νοείται:

α) Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει στην κατοχή του προνομιακές πληροφορίες λόγω του ότι:

αα) είναι μέλος των διοικητικών, διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων του εκδότη ή συμμετέχων σε αγορά δικαιωμάτων εκπομπής ή

αβ) είναι κάτοχος συμμετοχής στο κεφάλαιο του εκδότη ή συμμετέχων σε αγορά δικαιωμάτων εκπομπής ή

αγ) έχει πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές κατά την εργασία ή την άσκηση του επαγγέλματος ή των καθηκόντων του ή

αδ) τελεί ή συμμετέχει σε αξιόποινες πράξεις μέσω των οποίων αποκτά προνομιακές πληροφορίες.

β) Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει προνομιακές πληροφορίες, υπό περιστάσεις διαφορετικές από εκείνες της περίπτωσης α' όταν γνωρίζει ότι πρόκειται για προνομιακές πληροφορίες.

3. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών αν: α) η συνολική αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει τα δύο (2) εκατομμύρια ευρώ ή β) η μέση ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ ή γ) το περιουσιακό όφελος που πράγματι επήλθε ή η ζημία που πράγματι αποφεύχθηκε ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ ή δ) ο υπαίτιος είναι πρόσωπο που διαπράττει το έγκλημα της παραγράφου 1 κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το περιουσιακό όφελος που πράγματι επήλθε ή η ζημία που πράγματι αποφεύχθηκε ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

4. Στην περίπτωση των τριών πρώτων εδαφίων της προηγούμενης παραγράφου, αν ο υπαίτιος είναι πρόσωπο που διαπράττει το έγκλημα της παραγράφου 1 κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια, επιβάλλεται κάθειρξη. Αν ο υπαίτιος των αδικημάτων της προηγούμενης παραγράφου είναι μέλος εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια του άρθρου 187 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα και τα παραπάνω αδικήματα τελούνται με σκοπό να ποριστεί η εγκληματική οργάνωση υλικά ή άλλα οφέλη, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

5. Η χρήση προνομιακών πληροφοριών δια της ακύρωσης ή της τροποποίησης μίας υφιστάμενης εντολής σχετικά με ένα χρηματοπιστωτικό μέσο που αφορούν οι εν λόγω πληροφορίες, εάν η εντολή εστάλη πριν αποκτήσει το πρόσωπο τις προνομιακές πληροφορίες, είναι πράξη προσώπου που κατέχει προνομιακές πληροφορίες. Στην περίπτωση πλειστηριασμών δικαιωμάτων εκπομπής ή άλλων εκπλειστηριαζομένων προϊόντων που βασίζονται σε αυτά και οι οποίοι λαμβάνουν χώρα κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 1031/2010, η χρήση προνομιακών πληροφοριών που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, περιλαμβάνει επίσης υποβολή, τροποποίηση ή απόσυρση μίας προσφοράς για ίδιο λογαριασμό του προσώπου που κατέχει προνομιακές πληροφορίες ή για λογαριασμό τρίτου.

Άρθρο 29

Σύσταση για τη διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών με χρήση προνομιακών πληροφοριών

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών όποιος από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου, ενεργώντας με πρόθεση και με βάση προνομιακές πληροφορίες που κατέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, συστήνει ή παροτρύνει ή υποδεικνύει σε άλλον που δεν έχει τις παραπάνω ιδιότητες να αγοράσει ή να διαθέσει χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία αφορούν οι πληροφορίες αυτές ή να ακυρώσει ή να τροποποιήσει μία εντολή σε σχέση με χρηματοπιστωτικό μέσο το οποίο αφορούν αυτές οι πληροφορίες.

2. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται όποιος συμμορφώνεται προς τις συστάσεις, παροτρύνσεις ή υποδείξεις της προηγούμενης παραγράφου προσώπου που κατέχει προνομιακές πληροφορίες, αν το πρόσωπο που ακολούθησε τη σύσταση ή την παρότρυνση ή την υπόδειξη γνώριζε ότι αυτή βασιζόταν σε προνομιακές πληροφορίες.

3. Η πειραιτέρω γνωστοποίηση ή δημοσιοποίηση από τον τρίτο των συστάσεων, υποδείξεων ή παροτρύνσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν ο υπαίτιος γνώριζε ότι πρόκειται για συστάσεις, υποδείξεις ή παροτρύνσεις με βάση προνομιακές πληροφορίες, κατά το χρόνο της περαιτέρω γνωστοποίησης ή δημοσιοποίησης από αυτόν.

4. Η εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων τελεί υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 περί σύνομης συμπεριφοράς.

Άρθρο 30

Παράνομη ανακοίνωση προνομιακών πληροφοριών

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών όποιος από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 28, κατέχει προνομιακές πληροφορίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, και, ενεργώντας με πρόθεση, ανακοινώνει με οποιονδήποτε τρόπο ή γνωστοποιεί τις πληροφορίες αυτές σε άλλον, εκτός αν η ανακοίνωση ή η γνωστοποίηση αυτή γίνεται κατά την άσκηση της εργασίας του ή του επαγγέλματός του ή των καθηκόντων του ή αν εμπίπτει στις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 περί διερεύνησης (βολιδοσκόπησης) της αγοράς ή αν διενεργείται στο πλαίσιο εκπλήρωσης δημοσιογραφικών σκοπών ή άλλων μορφών έκφρασης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία του Τύπου και την ελευθερία έκφρασης ή σύμφωνα με τους κανόνες ή κώδικες που διέπουν το δημοσιογραφικό επάγγελμα.

Άρθρο 31

Αξιοποίηση χειραγώγηση της αγοράς

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους όποιος, στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν και τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014, με πρόθεση:

α) Πραγματοποιεί συναλλαγή ή αποστέλλει εντολή για διενέργεια συναλλαγής ή με οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά ή δραστηριότητα: (αα) παρέχει ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή ενός συναφούς με αυτό συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων ή (ββ) διαμορφώνει σε μη κανονικό ή σε τεχνητό επίπεδο την τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων ή ενός συναφούς με αυτά συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, εκτός αν οι λόγοι για την ενέργεια αυτή του προσώπου που πραγματοποίησε τη συναλλαγή ή έδωσε τις εντολές για διενέργεια συναλλαγής είναι νόμιμοι και οι εν λόγω συναλλαγές ή εντολές για διενέργεια συναλλαγής είναι σύμφωνες με αποδεκτές πρακτικές της χρηματοπιστωτικής αγοράς στον συγκεκριμένο τόπο διαπραγμάτευσης και εφόσον: (ααα) η μέση ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ ή (βββ) η ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει για συγκεκριμένη ημέρα το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ.

β) Πραγματοποιεί συναλλαγή ή αποστέλλει εντολή για διενέργεια συναλλαγής ή με οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα ή συμπεριφορά επηρεάζει την τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων ή συναφούς με αυτά συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, με τη χρήση εικονικής διατάξεως ή κάθε άλλης μορφής παραπλάνησης ή τεχνάσματος και εφόσον: (αα) η μέση ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ ή (ββ) η ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών υπερβαίνει για συγκεκριμένη ημέρα το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ.

γ) Προβαίνει σε διάδοση πληροφοριών, είτε δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, οι οποίες είτε παρέχουν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή συναφούς με αυτά συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων είτε διαμορφώνουν σε μη κανονικό ή σε τεχνητό επίπεδο την τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων ή ενός συναφούς με αυτά συμβολαίου άμεσης παράδοσης επί εμπορευμάτων, και εφόσον ο υπαίτιος ή τρίτος, προσπορίζεται, από τη διάδοση των εν λόγω πληροφοριών, πλεονέκτημα ή όφελος αξίας τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

δ) Προβαίνει είτε σε διάδοση ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών είτε στην διενέργεια ψευδών ή παραπλανητικών εισροών είτε σε κάθε άλλη συμπεριφορά η οποία συνεπάγεται την χειραγώγηση του τρόπου υπολογισμού του κριτηρίου αξιολόγησης κατά την έννοια του νόμου αυτού.

2. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: α) αν η αξία των παράνομων συναλλαγών ή των εντολών για διενέργεια συναλλαγής υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) εκατομμύρια ευρώ ή β) αν η μέση ημερήσια αξία των παράνομων συναλλαγών ή των εντολών για τη διενέργεια συναλλαγής υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ ή γ) αν το περιουσιακό όφελος ή η αποφευχθείσα ζημία ή η προ-

ξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ ή δ) αν ο υπαίτιος είναι πρόσωπο που διαπράττει το έγκλημα της παραγράφου 1 κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το περιουσιακό όφελος ή η αποφευχθείσα ζημία ή η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ.

3. Στην περίπτωση των τριών πρώτων εδαφίων της προηγούμενης παραγράφου, αν ο υπαίτιος είναι πρόσωπο που διαπράττει το έγκλημα της παραγράφου 1 κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια, επιβάλλεται κάθειρξη.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 αν ο υπαίτιος είναι μέλος εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια του άρθρου 187 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα και τα παραπάνω αδικήματα τελούνται με σκοπό να ποριστεί η εγκληματική οργάνωση υλικά ή άλλα οφέλη, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών.

Άρθρο 32

Άσκηση ποινικής δίωξης

1. Η ποινική δίωξη για όλες τις αξιόποινες πράξεις του Κεφαλαίου Β' του Τμήματος Α' του Μέρους Β' του παρόντος νόμου ασκείται αυτεπαγγέλτως από τον κατά τόπον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών, ο οποίος έχει δικαίωμα να διενεργήσει προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή να παραγγείλει κυρία ανάκριση για τη διακρίβωση των παραπάνω αξιοποίνων πράξεων, χωρίς να απαιτείται έγκληση ή αίτηση οποιασδήποτε αρχής. Η ποινική διαδικασία είναι σε κάθε περίπτωση ανεξάρτητη από την όποια διοικητική διαδικασία, καθώς και από οποιασδήποτε φύσεως ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων ή άλλων διοικητικών αρχών.

2. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών μηνυτήρια αναφορά με την οποία ανακοινώνεται η τέλεση οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε άλλης συναφούς αξιόποινης πράξης η οποία διώκεται αυτεπαγγέλτως από το νόμο. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών ενεργεί κατά τα άρθρα 31 και 43 του ΚΠΔ.

3. Αν διενεργείται προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση για κάποια από τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καλείται να λάβει γνώση της δικογραφίας και να υποβάλει έκθεση με τις απόψεις της για όλες τις υπό διερεύνηση αξιόποινες πράξεις το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση της κλήσεως. Αν διενεργείται κυρία ανάκριση και δεν έχει ήδη υποβληθεί η έκθεση του προηγούμενου εδαφίου, ο ανακριτής καλεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την υποβολή της σχετικής έκθεσης κατά τα παραπάνω οριζόμενα. Σε περίπτωση αμέσου κινδύνου παραγραφής της υποθέσεως ή αν υπάρχει πρόσωπο που τελεί σε προσωρινή κράτηση, εκείνος που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή κυρία ανάκριση έχει δικαίωμα σύντμησης της παραπάνω προθεσμίας σε δέκα (10) ημέρες. Η μη υποβολή της παραπάνω έκθεσης δεν κωλύει σε καμία περίπτωση την πρόοδο της διαδικασίας ούτε συνιστά διαδικαστική προϋπόθεση για την άσκηση της ποινικής δίωξης ή την περαίωση της κύριας ανακρίσεως κατά του υπαίτιου προσώπου.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν η προκαταρκτική εξέταση, η προανα-

κριση ή η κύρια ανάκριση διενεργούνται κατόπιν μηνυτήριας αναφοράς της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

5. Η άσκηση ποινικής δίωξης για όλες τις αξιόποινες πράξεις του Μέρους Β' του νόμου αυτού γνωστοποιείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 33

Αρμοδιότητα - περάτωση κύριας ανάκρισης

1. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πλημμελημάτων του Κεφαλαίου Β' του Τμήματος Α' του Μέρους Β' του παρόντος νόμου είναι το τριμελές πλημμελειοδικείο, των δε κακουργημάτων το τριμελές εφετείο, του τόπου τελέσεώς τους. Αν ο τόπος τελέσεως των παραπάνω αδικημάτων είναι η αλλοδαπή, αρμόδια δικαστήρια είναι αυτά των Αθηνών.

2. Στην περίπτωση των κακουργημάτων του Κεφαλαίου Β' του Τμήματος Α' του Μέρους Β' του παρόντος νόμου για την περαίωση της κύριας ανακρίσεως και την εισαγωγή της υποθέσεως στο ακροατήριο εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 308Α του ΚΠΔ, περί κατ' εξαίρεση περατώσεως της κύριας ανακρίσεως, όπως κάθε φορά ισχύει. Η εισαγωγή των ποινικών υποθέσεων του παρόντος νόμου στο ακροατήριο γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Αναβολή της δίκης για σημαντικά αίτια επιτρέπεται μία μόνο φορά.

3. Στις δίκες για τις αξιόποινες πράξεις των προηγούμενων παραγράφων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει δικαίωμα, σε κάθε περίπτωση, να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγουσα για την υποστήριξη της κατηγορίας. Το παραπάνω δικαίωμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δεν κωλύεται ακόμη και αν δεν υπέβαλε την έκθεση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου.

4. Μετά την έκδοση οριστικής απόφασης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει δικαίωμα να λάβει αντίγραφα της απόφασης και των εγγράφων της δικογραφίας, ανεξαρτήτως αν είχε δηλώσει ή όχι παράσταση πολιτικής αγωγής.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 34

Σκοπός

Σκοπός του Τμήματος Β' του Μέρους Β' του νόμου αυτού είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 30, 31 παράγραφοι 1, 32 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ L 173/12.6.2004).

Άρθρο 35

Αρμόδια Αρχή

[άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών και προκειμένου για τους

σκοπούς των Τμημάτων Β' και Γ' του Μέρους Β' του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς, ορίζεται ως ενιαία διοικητική αρμόδια αρχή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η οποία διασφαλίζει την εφαρμογή και εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 στην ημεδαπή όσον αφορά:

α) Πράξεις ή παραλείψεις που λαμβάνουν χώρα στην ημεδαπή και σχετίζονται με χρηματοπιστωτικά ή άλλα μέσα σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 τα οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή τα οποία εκπλειστηριάζονται σε χώρο πλειστηριασμών ή τα οποία διαπραγματεύονται σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης ή σε οργανωμένο μηχανισμό διαπραγμάτευσης ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, εφόσον η ρυθμιζόμενη αγορά, ο οργανωμένος μηχανισμός διαπραγμάτευσης ή ο χώρος πλειστηριασμών λειτουργούν είτε στην ημεδαπή είτε σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Πράξεις ή παραλείψεις που λαμβάνουν χώρα στην αλλοδαπή και σχετίζονται με χρηματοπιστωτικά ή άλλα μέσα σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, τα οποία έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή τα οποία εκπλειστηριάζονται σε χώρο πλειστηριασμών ή τα οποία διαπραγματεύονται σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης ή οργανωμένο μηχανισμό διαπραγμάτευσης ή για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση εισαγωγής σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, εφόσον η ρυθμιζόμενη αγορά, ο πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης ή ο χώρος πλειστηριασμών λειτουργούν στην ημεδαπή.

Άρθρο 36

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς [άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

1. Για την υλοποίηση των σκοπών και την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί τις αρμοδιότητές της με οποιονδήποτε από τους παρακάτω τρόπους:

α) άμεσα,

β) σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με τους φορείς της αγοράς,

γ) με ανάθεση κατ' εξουσιοδότηση και υπό την εποπτεία της προς τους φορείς της αγοράς,

δ) μετά από αίτησή της προς τις δικαστικές ή εισαγγελικές Αρχές.

2. Για να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τα εντεταλμένα όργανά της μπορούν να:

α) Έχουν άμεση και ακώλυτη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα, βιβλία, στοιχεία ή άλλα δεδομένα οποιασδήποτε μορφής (έγγραφης, ηλεκτρονικής, μαγνητικής ή άλλης) συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων

αποθήκευση, επεξεργασία και μεταφοράς δεδομένων και λαμβάνουν αντίγραφα αυτών δίχως να χωρεί έναντι αυτών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η επίκληση επαγγελματικού ή άλλου απορρήτου για τη μη παροχή της πρόσβασης και των αντιγράφων, υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

β) Ζητούν και λαμβάνουν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων όσων συμμετέχουν διαδοχικά στη διαβίβαση εντολών ή στη διεξαγωγή των σχετικών εργασιών, καθώς και από τους εντολείς αυτών.

γ) Όσον αφορά τα παράγωγα επί εμπορευμάτων, ζητούν και λαμβάνουν πληροφορίες από συμμετέχοντες σε σχετικές αγορές άμεσης παράδοσης μέσω των τυποποιημένων μορφοτύπων, λαμβάνουν αναφορές σχετικά με συναλλαγές και έχουν άμεση πρόσβαση στα συστήματα των διαπραγματευτών.

δ) Διεξάγουν επιτόπιες επιθεωρήσεις και έρευνες σε χώρους που δεν αποτελούν ιδιωτικές κατοικίες φυσικών προσώπων.

ε) αα. Μπορούν να εισέρχονται στην επαγγελματική εγκατάσταση φυσικών και νομικών προσώπων και να προβαίνουν σε κατάσχεση εγγράφων, βιβλίων, στοιχείων και δεδομένων, οποιασδήποτε μορφής (έγγραφης, ηλεκτρονικής, μαγνητικής ή άλλης) συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, επεξεργασίας και μεταφοράς δεδομένων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα έγγραφα, βιβλία, στοιχεία ή δεδομένα αυτά που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου, ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση παράβασης κατάχρησης προνομιακής πληροφορίας ή χειραγώγησης της αγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014.

ββ. Για την κατάσχεση που πραγματοποιείται κατά τα παραπάνω συντάσσεται έκθεση κατάσχεσης. Η έκθεση υπογράφεται από τον ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που ενεργεί την κατάσχεση και από το ελεγχόμενο πρόσωπο ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή προκειμένου περί νομικών προσώπων, από πρόσωπο που μετέχει στη διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου νομικού προσώπου ή από τον εσωτερικό ελεγκτή του ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Η έκθεση κατάσχεσης συντάσσεται σε τρία αντίγραφα. Τα δύο αντίγραφα κρατούνται από τον ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και το άλλο παραδίδεται στον υπογράφοντα ελεγχόμενο ή σε εκείνο από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου που υπέγραψε την έκθεση κατάσχεσης για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω να υπογράψουν, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση κατάσχεσης. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση κατάσχεσης υπογράφεται από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου, αντίγραφο αυτής επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στο ελεγχόμενο πρόσωπο κατά του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της κατάσχεσης, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 47 έως 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Το ελεγ-

χόμενο πρόσωπο δικαιούται να λάβει αντίγραφο των κατασχεθέντων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων με δαπάνες του.

γγ. Η έκθεση κατάσχεσης περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο: - τον τίτλο «Έκθεση Κατάσχεσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς»,

- το χρόνο διενέργειας της κατάσχεσης,
- τον τόπο της κατάσχεσης, δηλαδή τα στοιχεία της εγκατάστασης, καθώς και τη νομική μορφή, επωνυμία ή πλήρη στοιχεία ταυτότητας του ελεγχόμενου προσώπου,
- το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του εντεταλμένου οργάνου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την ταυτότητα του Προϊσταμένου του,
- τον αριθμό και τη χρονολογία εντολής ελέγχου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,
- την αιτιολογία για τη διενέργεια της κατάσχεσης,
- την υπογραφή των ενεργούντων την κατάσχεση εντεταλμένων οργάνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και την υπογραφή του ελεγχόμενου προσώπου ή του προσώπου του δεύτερου εδαφίου της παραπάνω υποπερίπτωσης ββ' που υπέγραψε για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου,

- το αντικείμενο της κατάσχεσης. Στην έκθεση κατάσχεσης πρέπει να γίνεται σαφής, ακριβής και λεπτομερειακή περιγραφή των κατασχεθέντων αντικειμένων, ώστε να μην επιδέχεται παρερμηνεία και να μην δημιουργούνται αμφιβολίες για το είδος και πλήθος των στοιχείων ή αντικειμένων που κατασχέθηκαν.

δδ. Τα εντεταλμένα όργανα που ενεργούν την κατάσχεση εφοδιάζονται, αν είναι δυνατό, με αντίγραφα των εγγράφων που κατασχέθηκαν και με φωτογραφίες ή άλλες αναπαραστάσεις των πραγμάτων που κατασχέθηκαν και μπορούν να αλλοιωθούν ή είναι δύσκολο να φυλαχθούν.

εε. Τα κατασχεθέντα φυλάσσονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αποφασίσει την άρση της κατάσχεσης, αν δεν είναι πιθανόν ότι από αυτόν το λόγο θα δημιουργηθούν δυσχέρειες στην διακρίβωση της αλήθειας.

στστ. Η είσοδος στην κατοικία φυσικού προσώπου για την έρευνα και κατάσχεση κατά τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω υποπερίπτωση αα' επιτρέπεται μόνον με τη συνδρομή εκπροσώπου της δικαστικής αρχής, εφαρμοζομένων αναλόγως των οικείων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ζζ. Η κατάσχεση των στοιχείων της ανωτέρω υποπερίπτωσης αα' μπορεί να πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζητώντας, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, και την παροχή σχετικής συνδρομής από το ΣΔΟΕ του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004.

ηη. Αν κατά την έρευνα και κατάσχεση παρίσταται εκπρόσωπος της δικαστικής αρχής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

στ) Αιτούνται και λαμβάνουν νομίμως υφιστάμενα αρχεία καταγραφής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και άλλα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ανώνυμες εταιρίες επενδυτι-

κής διαμεσολάβησης όπως ορίζονται στο άρθρο 36 του Ν. 3606/2007, πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα που τηρούν νομίμως τα ως άνω αρχεία στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

ζ) αα. Καλούν και λαμβάνουν ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, για την απόκτηση πληροφοριών.

ββ. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων, πραγματοποιείται στην έδρα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου 215 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 216 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εξετάζονται στην κατοικία τους.

γγ. Το πρόσωπο που πρόκειται να καταθέσει κλητεύεται εγγράφως σε ορισμένη ημέρα και ώρα. Η κλήση υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

δδ. Η κλήση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης για την οποία πρόκειται να εξεταστεί ο μάρτυρας, αλλημονάως την αρχή στην οποία αυτός καλείται και αναγράφει ότι, αν αυτός δεν εμφανιστεί, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 37 του παρόντος.

εε. Η κλήση επιδίδεται στο εξεταζόμενο πρόσωπο, με δικαστικό επιμελητή, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 155 έως 164 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα για την οποία καλείται προς εξέταση. Η προθεσμία κλήσης μπορεί να παρατείνεται σε τρεις εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός του νομού Αττικής. Η προθεσμία κλήσης παρατείνεται σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός της ελληνικής επικράτειας.

στστ. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων πραγματοποιείται ενώπιον ενός τουλάχιστον υπαλλήλου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ενός δημοσίου υπαλλήλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως γραμματέα, οι οποίοι έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ζζ. Ο μάρτυρας, πριν καταθέσει, καλείται να δηλώσει το όνομα και το επώνυμό του, τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας του, καθώς και την ηλικία του.

ηη. Ως προς τον τρόπο λήψης των μαρτυρικών καταθέσεων, τον όρκο των μαρτύρων και ως προς το επαγγελματικό απόρρητο των μαρτύρων εφαρμόζονται αναλόγως και οι διατάξεις των άρθρων 210, 212, 216 παρ. 2, 218, 219 παρ. 1, 221, 223-226 και 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Για τη μαρτυρική κατάθεση συντάσσεται από τον γραμματέα έκθεση. Η έκθεση πρέπει να αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία της κατάθεσης, την ώρα κατά την οποία άρχισε και τελείωσε η κατάθεση, τα ονοματεπώνυμα και την κατοικία του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση, του γραμματέα και του μάρτυρα, καθώς και ακριβή περιγραφή όσων κατατέθηκαν από τον μάρτυρα. Η έκθεση διαβάζεται από όλα τα παρευρισκόμενα κατά την εξέταση πρόσωπα και υπογράφεται από αυτά. Αν κάποιο από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, αυτό αναφέρεται στην έκθεση και επιβάλλεται σε αυτό διοικητικό πρόστιμο κατά τα οριζόμενα στην

παράγραφο 4 του άρθρου 37 του παρόντος νόμου. Η έκθεση είναι άκυρη, αν λείπουν η χρονολογία (εκτός αν προκύπτει με βεβαιότητα από το όλο περιεχόμενο της έκθεσης ή από άλλα έγγραφα που επαναλαμβάνονται σε αυτήν), η αναγραφή των ονομάτων και των επωνύμων ή η υπογραφή των προσώπων που παρευρέθηκαν στην κατάθεση. Η έκθεση συντάσσεται σε δύο αντίγραφα από τα οποία ένα αντίγραφο δίδεται στον μάρτυρα και το άλλο τίθεται με ευθύνη του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση στο φάκελο της υπόθεσης.

θθ. Ψευδείς ή ανακριβείς μαρτυρικές καταθέσεις τιμωρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 224 του Ποινικού Κώδικα.

ιι. Αν σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας που διεξάγεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προκύψουν πραγματικά περιστατικά επί τη βάσει των οποίων αποδίδεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο η τέλεση παράβασης του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, στο πρόσωπο αυτό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ο φερόμενος ως παραβάτης έχει δικαίωμα να λάβει γνώση της έκθεσης ελέγχου και του υπόλοιπου αποδεικτικού υλικού κατά το μέρος που τον αφορά, καθώς και να εκπροσωπείται από συνήγορο. Τυχόν προηγούμενη ένορκη εξέτασή του δεν λαμβάνεται σε καμία περίπτωση υπόψιν εναντίον του και παραμένει σε ειδικό αρχείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

3. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου να εκπληρώσει τα καθήκοντά της δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μπορεί να:

α) Ζητεί την αναστολή διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία σχετίζονται με παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

β) Ζητεί την προσωρινή διακοπή, κάθε πρακτικής την οποία η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θεωρεί αντίθετη με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

γ) Προβαίνει σε προσωρινή απαγόρευση άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας προσώπων που αδειοδοτούνται ή πιστοποιούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για τα οποία υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ευθύνονται για παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

δ) Λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να αξιώσει από οποιονδήποτε εκδότη ή άλλο πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.

ε) αα. Ζητεί από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών και νομικών προσώπων και συγκεκριμένα την απαγόρευση κίνησης κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών μέσων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα θυρίδων θησαυροφυλακίου του ελεγχόμενου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, καθώς και την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του ελεγχόμενου εφόσον υπάρχουν

σοβαρές υπόνοιες ότι αυτά σχετίζονται με ενδεχόμενες παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014. Η δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου προσώπου πραγματοποιείται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην οποία αναφέρεται, επί ποινή ακυρότητας, η διάρκεια ισχύος της, η οποία δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Η ισχύς της παραπάνω διάταξης μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα ενός ακόμη έτους με βούλευμα του οικείου συμβουλίου πλημμελειοδικών.

ββ. Η δέσμευση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό στον οποίο απευθύνεται. Η επίδοση κατά τα παραπάνω γίνεται παραχρήμα από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών και μπορεί να λαμβάνει χώρα με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο ακόμη και με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Από της επίδοσης απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη τυχόν εκκαμείωση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Η διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών εκδίδεται και χωρίς προηγούμενη κλήση του ελεγχόμενου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται και στον ελεγχόμενο, καθώς και στον τρίτο, σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών μέσων ή κοινής θυρίδας. Η επίδοση της διατάξεως στον ελεγχόμενο γίνεται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της. Προκειμένου για ακίνητα, η διάταξη περί απαγόρευσης εκποίησης εκδίδεται και χωρίς προηγούμενη κλήση του ελεγχόμενου και επιδίδεται αμελλητί τόσο στον ελεγχόμενο όσο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Ο ελεγχόμενος δικαιούται να ζητήσει την άρση της διάταξης με αίτηση προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών εντός είκοσι ημερών από την επίδοση σε αυτόν. Κατά των απορριπτικών διατάξεων του εισαγγελέα ο ελεγχόμενος δικαιούται να προσφύγει στο συμβούλιο πλημμελειοδικών εντός δέκα ημερών από την επίδοση σε αυτόν της απορριπτικής διάταξης, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Σε περίπτωση που ανακύψουν νέα στοιχεία κατά την έρευνα, τόσο ο ελεγχόμενος, όσο και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαιούνται να ζητήσουν από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών την ανάκληση της διάταξης.

στ) Αναφέρεται στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών για την ποινική διερεύνηση υποθέσεων που εμπíπτουν στο ρυθμιστικό πλαίσιο των διατάξεων της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ όπως αυτές ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 28 έως 33 του παρόντος νόμου.

ζ) Ζητεί δια του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2225/1994, για την προστασία της ελευθερίας και ανταπόκρισης και επικοινωνίας, προκειμένου να λάβουν τα υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όταν υπάρχουν

εύλογες υπόνοιες παράβασης των διατάξεων των στοιχείων α' ή β' του άρθρου 14 ή του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι ουσιώδη για τη διακρίβωση της παράβασης αυτής.

4. Τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούν τις οριζόμενες στην παράγραφο 2 αρμοδιότητές τους μόνον εφόσον δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από τον Γενικό Διευθυντή ή από τον Προϊστάμενο της καθ' ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η εντολή δίδεται είτε σε ορισμένο ελεγκτή είτε σε ομάδα ελεγκτών. Στην τελευταία περίπτωση, η εντολή πρέπει να ορίζει και τον ελεγκτή που είναι ο επικεφαλής του ελέγχου.

5. Οι έλεγχοι, η λήψη πληροφοριών και στοιχείων, οι έρευνες, καθώς και οι κατασχέσεις των παραπάνω αναφερομένων περιπτώσεων της παράγραφο 2, πραγματοποιούνται σε οποιαδήποτε για το ελεγχόμενο πρόσωπο εργάσιμη ώρα. Κατ' εξαίρεση και σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις οι παραπάνω ενέργειες μπορεί να πραγματοποιηθούν και εκτός εργασιμων ωρών με την παρουσία εκπροσώπων της Δικαστικής Αρχής, επιφυλασσόμενων των ρυθμίσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί νυκτερινής έρευνας σε κατοικία.

Με την επιφύλαξη των διαλαμβανομένων στην υποπερίπτωση στσ' της περίπτωση ε' της παραγράφου 2, τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μεταβαίνουν στην εγκατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου. Ο επικεφαλής του ελέγχου αναζητεί κατά προτεραιότητα το ελεγχόμενο πρόσωπο ή οποιονδήποτε υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή προκειμένου περί νομικού προσώπου, πρόσωπο που μετέχει στη διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου νομικού προσώπου, τον εσωτερικό ελεγκτή του ή οποιονδήποτε υπάλληλο του εν λόγω προσώπου, προκειμένου να ανακοινώσει το σκοπό της επίσκεψής του, δείχνει την υπηρεσιακή του ταυτότητα, επιδίδει αντίγραφο της εντολής και αμέσως γίνεται έλεγχος.

6. Στους ελέγχους και τις κατασχέσεις που διεξάγονται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις στην επαγγελματική εγκατάσταση ή την κατοικία προσώπων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος καλείται να συμμετάσχει και εκπρόσωπός της. Η κλήση προς συμμετοχή γίνεται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο. Η τυχόν μη συμμετοχή του δεν επιφέρει καμία ακυρότητα.

7. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή του ΣΔΟΕ και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) σύμφωνα με το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία τους. Στην περίπτωση αυτή, το ΣΔΟΕ ή η ΓΓΔΕ αναλόγως, κοινοποιούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σχετική έκθεση ελέγχου με τα τυχόν ευρήματα που αφορούν σε παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

8. Οι αστυνομικές, λιμενικές και λοιπές δημόσιες αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία και στοιχείο.

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν και ως ΕΠΕΥ και διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών

οφείλουν να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο των αναφερόμενων στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες που αφορούν κάθε μορφής συμβάσεις, καταθέσεις ή λογαριασμούς που τηρούν στο όνομά τους ή στο όνομα επενδυτών πελατών τους, και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με τα παραπάνω, οι οποίες είναι αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μη δικαιούμενα να επικαλεστούν το τραπεζικό ή άλλο απόρρητο.

10. Το τραπεζικό απόρρητο δεν ισχύει έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος προκειμένου περί ασκήσεως εποπτείας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, καθώς και περί ελέγχου θεμάτων που συνδέονται εν γένει με την εποπτεία της εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, μπορεί να ζητεί από την Τράπεζα της Ελλάδος να της παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες ως προς κάθε μορφής συμβάσεις, καταθέσεις ή λογαριασμούς οποιουδήποτε προσώπου σε πιστωτικά ιδρύματα, και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με τα παραπάνω, όταν τούτο απαιτείται για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στην οποία η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει τα ζητούμενα στοιχεία, υποχρεούται να τα χρησιμοποιεί αποκλειστικώς για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, τηρουμένων ιδίως των διατάξεων των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 76 του Ν. 1969/1991 και του άρθρου 44 του παρόντος νόμου.

11. Τα πρόσωπα από τα οποία ζητούνται έγγραφα, στοιχεία, κάθε μορφής δεδομένα και οιοσδήποτε πληροφορίες στο πλαίσιο της άσκησης των δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του παρόντος νόμου αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή αυτών, μη δικαιούμενα να επικαλεστούν τραπεζικό, επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

12. Η γνωστοποίηση πληροφοριών προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του παρόντος νόμου, δεν θεωρείται ότι παραβιάζει κάποιον περιορισμό στη δημοσιοποίηση πληροφοριών ο οποίος επιβάλλεται δια συμβατικής υποχρεώσεως ή δια νομοθετικής ή κανονιστικής ή άλλης διοικητικής διατάξεως και δεν επισύρει στο πρόσωπο που προβαίνει στη γνωστοποίηση αυτή καμία απολύτως κύρωση διοικητική ή ποινική εκ μόνου του λόγου της γνωστοποίησεως.

13. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις και όπου θεμελιώνεται αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς έναντι ιδιωτών ή υπαλλήλων τρίτων προσώπων για ενέργεια ή παράλειψη, η τυχόν μη σχετική συνδρομή των τελευταίων στη νόμιμη πρόσκληση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τιμωρείται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 169 ΠΚ, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση επιβολής βαρύτερης ποινής με άλλη ποινική διάταξη. Για την τιμωρία αξιόποινων πράξεων που τελούνται σε βάρος υπαλλήλων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την

άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων τους ακολουθείται υποχρεωτικά η αυτόφωρη διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

Άρθρο 37

Διοικητικές κυρώσεις και διοικητικά μέτρα [άρθρα 30 και 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 14, 15, 16 παράγραφοι 1 και 2, 17 παράγραφοι 1, 2, 4, 5, 7 και 8, 18 παράγραφοι 1 έως 6, 19 παράγραφοι 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11 και 12 και του άρθρου 20 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και των διατάξεων των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων Κανονισμών, καθώς και των Κανονισμών για τον καθορισμό εκτελεστικών και ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, επιβάλλει τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

α) Για παράβαση από φυσικό πρόσωπο της απαγόρευσης κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών, της απαγόρευσης παράνομης ανακοίνωσης προνομιακών πληροφοριών και της απαγόρευσης χειραγώγησης της αγοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ή πρόστιμο έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί. Για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014/ΕΕ από νομικό πρόσωπο, πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι δέκα πέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ ή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο 15% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο ή έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί. Αν το νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική επιχείρηση, η οποία οφείλει να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014, ή της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών λογίζεται ως ίσος με το συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών, ή το αντίστοιχο είδος εισοδημάτων, σύμφωνα με τις σχετικές λογιστικές Οδηγίες (Οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τις τράπεζες και Οδηγία 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις) σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της τελικής μητρικής επιχείρησης.

β) Για παράβαση από φυσικό πρόσωπο των διατάξεων των άρθρων 16 παράγραφοι 1 και 2, 17 παράγραφοι 1, 2, 4, 5, 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ή πρόστιμο έως και

το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί. Για παράβαση των ανωτέρω διατάξεων του Κανονισμού 596/2014/ΕΕ από νομικό πρόσωπο, έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) ευρώ ή μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο 2% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τους τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, ή έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί. Αν το νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική επιχείρηση, η οποία οφείλει να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014 ή της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών λογίζεται ως ίσος με το συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών, ή το αντίστοιχο είδος εισοδημάτων σύμφωνα με τις σχετικές λογιστικές Οδηγίες (Οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τις τράπεζες και Οδηγία 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις) σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της τελικής μητρικής επιχείρησης.

γ) Σε περίπτωση παράβασης από φυσικό πρόσωπο των διατάξεων των άρθρων 18 παράγραφοι 1 έως 6, 19 παράγραφοι 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11 και 12, και του άρθρου 20 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ ή πρόστιμο έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί. Σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω διατάξεων από νομικό πρόσωπο, έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ή πρόστιμο έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιοριστεί.

2. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων της παραγράφου 1, να επιβάλει τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα:

α) εντολή προς το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο να διακόψει την παράνομη συμπεριφορά και να την παραλείπει στο μέλλον,

β) δημόσια προειδοποίηση που καταχωρίζεται στον διαδικτυακό της τόπο, η οποία προσδιορίζει τη φύση της παράβασης και το όνομα του υπεύθυνου γι' αυτήν πρόσωπο,

γ) αποστέρηση από το υπεύθυνο πρόσωπο των αποκτηθέντων κερδών ή αποφευχθεισών ζημιών λόγω της παράβασης, στο βαθμό που αυτά μπορεί να προσδιοριστούν. Τα ποσά αυτά βεβαιώνονται και εισπράττονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων,

δ) ανάκληση ή αναστολή, εν όλω ή εν μέρει, της άδειας λειτουργίας επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και ανώνυμης εταιρίας επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ),

ε) προσωρινή απαγόρευση μέχρι έξι (6) μηνών σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή ανώνυμης εταιρίας επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, άσκησης διευθυντικών καθηκόντων σε επιχείρηση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή σε ανώνυμη εταιρία επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ),

στ) σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης των άρθρων 14 ή 15 του Κανονισμού 596/2014/ΕΕ, μόνιμη απαγόρευση σε πρόσωπο που ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή ανώνυμης εταιρίας επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή ανώνυμης εταιρίας επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ),

ζ) προσωρινή απαγόρευση διενέργειας συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό επί χρηματοπιστωτικών μέσων σε πρόσωπο που ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση.

3. Για τον προσδιορισμό του είδους και της, τυχόν, χρονικής έκτασης των διοικητικών κυρώσεων και την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται, λαμβάνονται, κατά περίπτωση, ενδεικτικά υπόψη τα κατωτέρω από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς:

α) η σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης,

β) η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στη διάχυση ορθής και έγκυρης πληροφόρησης στο επενδυτικό κοινό,

γ) η αξία των παράνομων συναλλαγών,

δ) ο βαθμός ευθύνης του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου,

ε) η χρηματοοικονομική ευρωστία του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως προκύπτει για παράδειγμα από το συνολικό κύκλο εργασιών προκειμένου περί νομικού προσώπου ή από το ετήσιο δηλωθέν εισόδημα προκειμένου περί φυσικού προσώπου,

στ) το ύψος των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν,

ζ) ο βαθμός συνεργασίας του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατά το στάδιο διερεύνησης-ελέγχου από την τελευταία με την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των αποκτηθέντων κερδών ή αποφευχθεισών ζημιών από το εν λόγω πρόσωπο,

η) οι ανάγκες της ειδικής και γενικής πρόληψης,

θ) τυχόν προηγούμενες παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς,

ι) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο προκειμένου να αποτραπεί τυχόν επανάληψη της παράβασης.

4. Σε όποιον:

α) παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διενεργείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του νόμου αυτού, ή

β) αρνείται ή παρακωλύει την παροχή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των κατά το άρθρο 36 του παρόντος νόμου πληροφοριών ή παρέχει εν γνώσει του ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει αληθείς πληροφορίες ή

γ) αρνείται, αν και έχει κληθεί προς το σκοπό αυτόν να παράσχει στοιχεία ή αποκρύπτει στοιχεία ή καταθέτει ψευδή στοιχεία, ή αρνείται να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πριν προβεί στην επιβολή των κυρώσεων ή στη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους καλεί τον φερόμενο ως παραβάτη να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση. Ο φερόμενος ως παραβάτης έχει το δικαίωμα να λάβει γνώση της έκθεσης ελέγχου κατά το μέρος που τον αφορά.

6. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κοινοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε πρόστιμο που επιβάλλει βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε πιστωτικό ίδρυμα ή και σε απασχολούμενα σε πιστωτικό ίδρυμα πρόσωπα.

6.α. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 14, 15, 16 παράγραφος 1 και 2, 17 παράγραφος 1, 2, 4, 5, 7 και 8, 18 παράγραφος 1 έως 6, 19 παράγραφος 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11 και 12 και του άρθρου 20 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, και των σχετικών διατάξεων των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων Κανονισμών και των Κανονισμών για τον καθορισμό εκτελεστικών και ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων από πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από απασχολούμενα σε αυτά πρόσωπα, η Τράπεζα της Ελλάδος, κατόπιν εισηγήσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή και αυτοτελώς, έχει την εξουσία, ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που επιβάλλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

(α) ανάκλησης ή αναστολής, εν όλω ή εν μέρει, της άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος,

(β) σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης των άρθρων 14 ή 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μόνιμης απαγόρευσης σε πρόσωπο που ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός πιστωτικού ιδρύματος ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός πιστωτικού ιδρύματος,

(γ) προσωρινής απαγόρευσης σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός πιστωτικού ιδρύματος ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός του πιστωτικού ιδρύματος,

(δ) προσωρινής απαγόρευσης σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός πιστωτικού ιδρύματος ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να διενεργεί συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών μέσων για ίδιο λογαριασμό.

6.β. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει ετησίως στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) συγκεντρωτικές πληροφορίες για τα διοικητικά μέτρα που επιβλήθηκαν δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση δημοσιοποίησης επιβολής διοικητικών μέτρων της προηγούμενης παραγράφου, η Τράπεζα της Ελλάδος τα γνωστοποιεί στην ΕΑΚΑΑ.

7. Α) Αξιοποινες πράξεις κατάχρησης αγοράς κατά την έννοια των άρθρων 28 έως 31 του παρόντος νόμου που διενεργούνται από:

α) εντολοδόχο εκπροσώπησης νομικού προσώπου ή

β) πληρεξούσιο λήψης αποφάσεων εξ ονόματος νομικού προσώπου ή

γ) πληρεξούσιο άσκησης ελέγχου εντός νομικού προσώπου, ένεκα της άσκησης της εργασίας ή του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους στο νομικό πρόσωπο ή επ' ευκαιρία αυτών, ενεργώντας ατομικά ή ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχοντας ιθύνουσα θέση εντός αυτού, υπό την ως άνω σχετική ιδιότητα, θεωρούνται ότι έχουν διενεργηθεί επ' ωφελεία του νομικού προσώπου, εκτός εάν το νομικό πρόσωπο, δια των αρμοδίων οργάνων του, ανυπαίτια αγνοούσε την τέλεση της πράξεως προς όφελός του.

Β) Στην περίπτωση τέλεσης αξιοποινών πράξεων κατάχρησης αγοράς από φυσικό πρόσωπο του εδαφίου Α' οι σχετικές διοικητικές κυρώσεις της παράγραφος 1 επιβάλλονται και επί του νομικού προσώπου.

8. Οι αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων, που εκδίδονται με βάση το παρόν άρθρο, προσβάλλονται δικαστικώς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 25 του Ν. 3371/2005.

Άρθρο 38

Δημοσίευση των αποφάσεων

[άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσιεύει στον διαδικτυακό της τόπο τις αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλεται διοικητική κύρωση ή μέτρο για παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονισμών και των κανονισμών για τον καθορισμό εκτελεστικών και ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων αμέσως μετά την ενημέρωση του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο, σχετικά με την εν λόγω απόφαση. Η δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο.

Η ανωτέρω υποχρέωση δημοσίευσης δεν ισχύει για αποφάσεις επιβολής μέτρων διερευνητικού χαρακτήρα.

Αν η δημοσίευση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων στα οποία αφορά η απόφαση, κρίνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ότι είναι δυσανάλογη, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης που διενεργείται σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης αυτών των δεδομένων, ή αν η δημοσίευση θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή μία διεξαγόμενη έρευνα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

α) αναβάλλει τη δημοσίευση της απόφασης μέχρι να παύσουν να υφίστανται οι λόγοι για την εν λόγω αναβολή ή

β) δημοσιεύει την απόφαση χωρίς τα στοιχεία των προσώπων τα οποία αφορά η απόφαση κατά τρόπο σύμφωνο με την εθνική νομοθεσία, εφόσον η δημοσίευση αυτή εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή

γ) δεν δημοσιεύει την απόφαση, αν θεωρεί ότι η δημοσίευση, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' δεν διασφαλίζει:

i) ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή

ii) την αναλογικότητα της δημοσίευσης των εν λόγω αποφάσεων στην περίπτωση μέτρων που θεωρούνται ήσσονος σημασίας.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποφασίσει να δημοσιεύσει μία απόφαση χωρίς τα στοιχεία των προσώπων στα οποία αφορά η απόφαση σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση β', μπορεί να αναβάλει τη δημοσίευση των οικείων δεδομένων για εύλογο χρονικό διάστημα, όταν προβλέπεται ότι στο διάστημα αυτό θα εκλείψουν οι λόγοι για τη δημοσίευση με τον τρόπο αυτόν.

2. Σε περίπτωση άσκησης ενώπιον των δικαστικών, διοικητικών ή άλλων αρχών προσφυγής κατά της απόφασης επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η τελευταία δημοσιεύει άμεσα στο διαδικτυακό της τόπο τις πληροφορίες αυτές και κάθε μεταγενέστερη πληροφορία σχετική με την έκβαση της προσφυγής.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσιεύει επίσης κάθε απόφαση που ακυρώνει προηγούμενη απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή διοικητικών μέτρων.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διατηρεί κάθε δημοσίευση κατά το παρόν άρθρο, προσβάσιμη στο διαδικτυακό της τόπο για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών μετά τη δημοσίευσή της. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω δημοσίευση διατηρούνται στο διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για χρονικό διάστημα, σύμφωνο με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 39

Αναφορά παραβάσεων

[άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής, κατάλληλες διαδικασίες και μηχανισμοί που επιτρέπουν την υποβολή σε αυτήν αναφορών παραβάσεων ή ενδεχόμενων παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) ειδικές διαδικασίες για τη λήψη αναφορών παραβάσεων και την παρακολούθησή τους, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης ασφαλών διαύλων επικοινωνίας για τις εν λόγω αναφορές,

β) κατάλληλη προστασία προσώπων που εργάζονται δυνάμει σύμβασης εργασίας ή παροχής υπηρεσιών και τα οποία αναφέρουν παραβάσεις ή κατηγορούνται για παραβάσεις, τουλάχιστον έναντι αντιποίνων, διακρίσεων ή άλλων μορφών άδικης μεταχείρισης, στο πλαίσιο της εργασίας τους και

γ) προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που αναφέρει την παράβαση όσο και του φυσικού προσώπου το οποίο φέρεται ότι διέπραξε αυτήν, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας σε σχέση με τη διατήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα της ταυτότητας των εν λόγω προσώπων, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων δημοσιοποίησης των πληροφοριών δυνάμει της κείμενης νομοθεσίας στο πλαίσιο ερευνών ή μετέπειτα δικαστικών διαδικασιών.

2. Οι εργοδότες που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οι οποίες υπάγονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, θεσπίζουν κατάλληλες εσωτερικές διαδικασίες, ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοί τους να αναφέρουν παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 40

Εξουσιοδοτήσεις

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορούν να καταργούνται, να τροποποιούνται ή να αντικαθίστανται προηγούμενες αποφάσεις του που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων που καταργούνται με το άρθρο 42 του παρόντος νόμου, στο μέτρο που αντίκεινται στον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 και τους κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενους εκτελεστικούς ή άλλους Κανονισμούς ή των οποίων το περιεχόμενο ρυθμίζεται από αυτούς.

Άρθρο 41

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 19, 20 έως 28 και 31Α του Ν. 3340/2005 (Α' 112) εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε παραβάσεις οι οποίες έλαβαν χώρα μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα, με το άρθρο 36 εφαρμόζονται και σε υποθέσεις της παραγράφου 1 στις οποίες δεν έχει ξεκινήσει ακόμη ο έλεγχος.

Εκκρεμείς υποθέσεις συνεχίζονται υπό την ισχύ του Ν. 3340/2005 μέχρις αμετακλήτου περαιώσεώς τους.

3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις καταργούμενες διατάξεις του Ν. 3340/2005, νοούνται οι αντίστοιχες προς το περιεχόμενό τους διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του παρόντος νόμου.

4. Όπου στις διατάξεις του παρόντος γίνεται αναφορά σε ΜΟΔ, αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ, δικαιώματα εκπομπής ή εκπλειστηριαζόμενα προϊόντα που βασίζονται σε αυτά, οι εν λόγω διατάξεις δεν εφαρμόζονται σε ΜΟΔ, αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ, δικαιώματα εκπομπής ή εκπλειστηριαζόμενα προϊόντα που βασίζονται σε αυτά, έως τις 3 Ιανουαρίου 2018.

Άρθρο 42

Κατάργηση διατάξεων

Με την επιφύλαξη του άρθρου 41 παράγραφος 1 από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 19, 20 έως 31Α του Ν. 3340/2005 (Α' 112).

**ΤΜΗΜΑ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 43****Τήρηση στοιχείων συναλλαγών**

1. Τα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών ή εκτελούν συναλλαγές, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 στοιχείο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 υποχρεούνται να καταγράφουν και να αρχειοθετούν όλες τις εντολές που δίνουν πελάτες τους για κατάρτιση συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, και ιδίως να ηχογραφούν τις εντολές που δίδονται τηλεφωνικώς, καθώς και να αποθηκεύουν τις εντολές που δίδονται μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού μέσου, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή το διαδίκτυο.

2. Η καταγραφή και αρχειοθέτηση των πιο πάνω εντολών πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζει την αξιοπιστία, την ακρίβεια και την πληρότητα των καταγεγραμμένων στοιχείων, τη δυνατότητα ευχερούς αναπαραγωγής των καταγεγραμμένων στοιχείων εγγράφως ή σε ηλεκτρονικό ή μαγνητικό μέσο, καθώς, επίσης, να επιτρέπει την ευχερή πρόσβαση και έρευνα των καταγεγραμμένων στοιχείων και την ασφαλή αποθήκευσή τους.

3. Τα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών ή εκτελούν συναλλαγές, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 στοιχείο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 υποχρεούνται να τηρούν για πέντε (5) τουλάχιστον έτη, τουλάχιστον σε ηχητική μορφή, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν σύμφωνα με την παράγραφο 1, προσδιορίζοντας επακριβώς την ταυτότητα του εντολέα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί με απόφασή της να διατάξει τη διατήρηση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου για πρόσθετη περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, εφόσον διενεργείται έρευνα για κατάχρηση της αγοράς.

Τα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών ή εκτελούν συναλλαγές, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 στοιχείο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τις καταγεγραμμένες συνομιλίες, καθώς και να απομαγνητοφωνούν και να θέτουν στη διάθεσή της εγγράφως και σε ηχητική μορφή και στην έκταση που εκείνη θα προσδιορίζει σε κάθε περίπτωση, τις τηλεφωνικές συνομιλίες που καταγράφουν, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Τα πρόσωπα που ηχογραφούν εντολές για την κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα οι οποίες δίνονται τηλεφωνικώς οφείλουν να ενημερώνουν τους καλούντες, κατά την έναρξη της τηλεφωνικής συνομιλίας, ότι η τηλεφωνική συνομιλία καταγράφεται για λόγους προστασίας των συναλλαγών. Επίσης, οφείλουν, σε κάθε περίπτωση, να περιλαμβάνουν στη σύμβαση που συνάπτουν με τους πελάτες τους σαφή όρο ότι όλες οι εντολές που διαβιβάζονται τηλεφωνικά καταγράφονται και αρχειοθετούνται για λόγους προστασίας των συναλλαγών, καθώς και ότι τίθενται, εφόσον τούτο ζητηθεί, στη διάθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

5. Οι υποχρεώσεις των παραγράφων 2 και 3 εξακολουθούν να ισχύουν και σε κάθε περίπτωση που τα πρόσωπα

τα οποία κατ' επάγγελμα διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών ή εκτελούν συναλλαγές είτε έχουν αναστείλει προσωρινά τη λειτουργία τους είτε έχουν παύσει τη λειτουργία τους καθ' οιονδήποτε τρόπο.

6. Σε όποιον παραβαίνει τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, λαμβανομένων υπόψη και των κριτηρίων της παραγράφου 3 του άρθρου 37.

7. Προκειμένου περί παραβάσεως των διατάξεων του παρόντος άρθρου από πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύει η Τράπεζα της Ελλάδος ή από πρόσωπα που απασχολούνται σε αυτά, αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων της παραγράφου 6 είναι η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ενεργεί κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή και αυτοτελώς.

Άρθρο 44**Συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος**

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεργάζεται, με την Τράπεζα της Ελλάδος για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 και τον παρόντα νόμο, ως προς θέματα που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, νοούμενο ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν τις εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος επί των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων από την ποινική νομοθεσία, όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει πληροφορίες, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο τις χρησιμοποιεί αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων της στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του νόμου αυτού, καθώς και στο πλαίσιο των διοικητικών ή δικαστικών διαδικασιών που σχετίζονται ειδικά με την άσκηση αυτών των καθηκόντων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να τις χρησιμοποιεί για άλλους σκοπούς ή να τις διαβιβάσει στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών ύστερα από ρητή συναίνεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άρθρο 45**Κατάλογος Διευθυντικών Προσώπων**

1. Ο εκδότης οφείλει να υποβάλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τον προβλεπόμενο στην παρ. 5 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 κατάλογο των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα και των προσώπων που έχουν στενούς δεσμούς με αυτά. Ο εκδότης ενημερώνει τον κατάλογο σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων που περιλαμβάνει και τον υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορούν να προβλέπονται τα στοιχεία και οι όροι ενημέρωσης του καταλόγου της προηγούμενης παραγράφου και ο τρόπος υποβολής του.

3. Σε περίπτωση παράβασης της παραγράφου 1 του παρόντος η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από τρεις χιλιάδες (3.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ λαμβανομένων υπόψη και των κριτηρίων της παραγράφου 3 του άρθρου 37.

Άρθρο 46 **Παροχή στοιχείων**

Αν ένας εκδότης ή ένας συμμετέχων σε αγορά δικαιωμάτων εκπομπής έχει αναβάλει τη δημοσιοποίηση προνομιακής πληροφορίας δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τις έγγραφες εξηγήσεις και το σχετικό αρχείο σχετικά με το πώς πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μετά τη δημοσιοποίηση της εν λόγω πληροφορίας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 47 **Κατάρτιση και επιμόρφωση** **(άρθρο 11 της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ)**

Οι αρμόδιοι φορείς για την κατάρτιση και επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών, δικαστικών υπαλλήλων και αστυνομικών οργάνων που συμμετέχουν σε ποινικές ή άλλες διαδικασίες και έρευνες, μεριμνούν ώστε τα ανωτέρω πρόσωπα να λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση και επιμόρφωση που θα τα βοηθά να εντοπίζουν και να ερευνούν τις δραστηριότητες που συνδέονται με τις παράνομες συμπεριφορές του παρόντος νόμου.

Το πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών προσαρμόζεται κατάλληλα ώστε να πραγματοποιούνται μαθήματα συναφή με τη νομοθεσία περί κεφαλαιαγοράς στους εκπαιδευόμενους δικαστικούς λειτουργούς όλων των κατευθύνσεων, καθώς και για να παρέχεται σχετική σεμιναριακή επιμόρφωση στους ήδη υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ** **ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/68/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ** **ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ** **ΤΗΣ 15ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2014 ΣΧΕΤΙΚΑ** **ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ** **ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ** **ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΒΔΗΛΕΙΑ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ** **ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** **ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2000/383/ΔΕΥ** **ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ**

Άρθρο 48

Αντικείμενο του παρόντος νόμου αποτελεί η προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω των διατάξεων του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 49 **Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα** **(άρθρο 3 παράγραφος 1δ της Οδηγίας)**

Το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 211 **Προπαρασκευαστικές πράξεις**

Όποιος με σκοπό να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 207 και 209 κατασκευάζει, αποδέχεται, προμηθεύεται ή κατέχει εργαλεία, αντικείμενα, ηλεκτρονικά προγράμματα και δεδομένα, ή άλλα μέσα χρήσιμα γι' αυτόν το σκοπό, καθώς και χαρακτηριστικά ασφαλείας, όπως ολογράμματα, υδατογραφήματα ή λοιπά συστατικά στοιχεία του νομίσματος, τα οποία χρησιμεύουν για την προστασία από την παραχάραξη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή».

Άρθρο 50 **Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα** **(άρθρο 3 παράγραφος 2 της Οδηγίας)**

Το άρθρο 208Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 208Α

Όποιος με πρόθεση κατασκευάζει, προμηθεύεται, αποδέχεται, εισάγει, εξάγει, μεταφέρει, κατέχει ή θέτει σε κυκλοφορία μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας τους είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς και για την κατασκευή του οποίου έχουν χρησιμοποιηθεί νόμιμες εγκαταστάσεις και υλικά, χωρίς όμως την άδεια της αρμόδιας αρχής ή καθ' υπέρβαση του σχετικού δικαιώματος, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του άρθρου 208».

Άρθρο 51 **Ευθύνη νομικών προσώπων** **(άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας)**

1. Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 207 έως και 211 του Ποινικού Κώδικα τελέστηκε προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και έχει εξουσία εκπροσώπησης τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο μέχρι 100% επί του ποσού της παράβασης ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί αυτό, μέχρι το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ,

β) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

γ) πρόσκαιρος ή οριστικός αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα,

δ) προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση των ανωτέρω πράξεων.

Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο και όταν λόγω έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου κατέστη δυνατή η τέλεση των αναφερόμενων στο ίδιο εδάφιο ποινικών αδικημάτων προς όφελος του νομικού προσώπου από άλλο φυσικό πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία εκείνου.

2. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και η τυχόν υποτροπή τους.

3. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων. Καμία κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για κάποια από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 αξιόποινες πράξεις που τελέστηκε από πρόσωπο αναφερόμενο στην ίδια παράγραφο και προκειμένου να εφαρμοστεί η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Οικονομικών και αποστέλλουν σε αυτόν αντίγραφο της δικογραφίας.

4. Σε περίπτωση μετάρκτης απαλλαγής εκείνου που παραπέμφθηκε, οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων ανακαλούνται.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, χωρίς αυτό να επηρεάζει την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά περί αστικής, πειθαρχικής ή ποινικής ευθύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Άρθρο 52 (άρθρο 9 της Οδηγίας)

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ειδικά, για τις αξιόποινες πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187, των άρθρων 187Α, 207 εδάφιο α', 208 παρ. 1 εδάφιο α', 208Α, εκτός από τις ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, 323Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, της παραγράφου 1 του άρθρου 338 σε βάρος ανηλίκου, των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 339, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 342, των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα, η έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια:

α) ανακριτικής διείδυσης, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και

όπως κατά τα λοιπά η διείδυση προβλέπεται στο άρθρο 28 του Ν. 4139/2013 (Α' 74) και στην παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2713/1999 (Α' 89), εφόσον η ανακριτική διείδυση περιορίζεται στις πράξεις που είναι απολύτως αναγκαίες για τη διακρίβωση εγκλημάτων, την τέλεση των οποίων τα μέλη της οργάνωσης είχαν προαποφασίσει,

β) ελεγχόμενων μεταφορών, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά οι μεταφορές αυτές προβλέπονται στο άρθρο 38 του Ν. 2145/1993 (Α' 88).

γ) άρσης του απορρήτου, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η άρση αυτή προβλέπεται στα άρθρα 4 και 5 του Ν. 2225/1994 (Α' 121),

δ) καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η καταγραφή προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του παραπάνω Ν. 2713/1999 (Α' 89) και

ε) συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την τήρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και υπό τους ουσιαστικούς όρους και προϋποθέσεις του Ν. 2472/1997 (Α' 50).

2. Οι ανακριτικές πράξεις της προηγούμενης παραγράφου διεξάγονται μόνο:

α) αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεσθεί αξιόποινη πράξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187, των άρθρων 187Α, 207 εδάφιο α', 208 παρ. 1, εδάφιο α', 208Α, εκτός από τις ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, 323Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, της παρ. 1 του άρθρου 338 σε βάρος ανηλίκου, των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 339, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 342, των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα,

β) αν η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή η εξιχνίαση των τρομοκρατικών πράξεων του άρθρου 187Α ή των πράξεων των άρθρων 207 εδάφιο α', 208 παρ. 1, εδάφιο α', 208Α, εκτός από τις ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, 323Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, της παρ. 1 του άρθρου 338 σε βάρος ανηλίκου, των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 339, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 342, των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα είναι διαφορετικά αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής».

Άρθρο 53 Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 10 της Οδηγίας)

Στο άρθρο 213 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Τα νομίσματα που κατάσχονται ως ύποπτα προϊόντα παραχάραξης ή κιβδηλείας, αποστέλλονται στο αντίστοιχο Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης ή Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης Κερμάτων Ευρώ για ανάλυση, ανίχνευση και εντοπισμό περαιτέρω προϊόντων παραχάραξης, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση κατά την ποινική διαδικασία».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 54 (άρθρο 11 της Οδηγίας)

Οι αρμόδιες υπηρεσίες κάθε Εισαγγελίας Πρωτοδικών ανά την Επικράτεια τηρούν κατ' έτος στατιστικά στοιχεία και δεδομένα ως προς: α) τον αριθμό και το είδος των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 207 έως 211 ΠΚ που διαπράττονται στη χώρα, β) τον αριθμό των προσώπων κατά των οποίων ασκήθηκε ποινική δίωξη για τα ως άνω εγκλήματα, γ) τις ποινές που επιβλήθηκαν στα πρόσωπα που καταδικάσθηκαν για τα ίδια εγκλήματα. Τα δεδομένα αυτά οι ανωτέρω εισαγγελικές υπηρεσίες διαβιβάζουν κατ' έτος στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη τα διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 55 Καταργούμενες διατάξεις

Η παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 2948/2001 καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑΣ ΣΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Άρθρο 56

Το άρθρο 1 του Ν. 3938/2011 (Α' 61) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

1. Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας με αρμοδιότητα τη συλλογή, την καταγραφή, την αξιολόγηση, τη διερεύνηση ή την περαιτέρω προώθηση προς άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στις αρμόδιες Υπηρεσίες, καταγγελιών για πράξεις του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης, οι οποίες εκδηλώθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή κατά κατάχρηση της ιδιότητάς του και αφορούν:

α. βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα,

β. παράνομες εκ προθέσεως προσβολές κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας ή υγείας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας,

γ. παράνομη χρήση πυροβόλου όπλου και

δ. παράνομη συμπεριφορά για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ότι διενεργήθηκε με ρατσιστικό κίνητρο ή η οποία ενέχει άλλου είδους διακριτική μεταχείριση λόγω χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

2. Οι καταγγελίες πρέπει να είναι επώνυμες και γραπτές και να υποβάλλονται στο Συνήγορο του Πολίτη, αυτοπροσώπως ή μέσω πληρεξούσιου. Το όνομα και τα άλλα στοιχεία ταυτότητας του καταγγέλλοντος μπορεί να μην ανακοινώνονται κατά το στάδιο της διερεύνησης, αν το ζητήσει εγγράφως ο ενδιαφερόμενος. Αν κατά την κρίση του Συνηγόρου του Πολίτη η διερεύνηση δεν είναι δυνατή χωρίς ανακοίνωση του ονόματος, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται ότι η καταγγελία του θα τεθεί στο αρχείο, εφόσον ο ίδιος δεν συναινέσει εγγράφως στην ανακοίνωση του ονόματός του. Αν ο καταγγέλλων αγνοεί την ελληνική γλώσσα, μπορεί να παραστεί με διερμηνέα. Αν ο καταγγέλλων αδυνατεί να γράψει, η καταγγελία γίνεται προφορικά, καταγράφεται από υπάλληλο του Συνηγόρου του Πολίτη και συντάσσεται έκθεση στην οποία γίνεται ειδική μνεία της αδυναμίας του καταγγέλλοντος να γράψει. Η έκθεση υπογράφεται από τον καταγγέλλοντα και τον υπάλληλο του Συνηγόρου του Πολίτη που τη συνέταξε. Όταν η καταγγελία είναι ανώνυμη τίθεται στο αρχείο με πράξη του Συνηγόρου του Πολίτη, όμως τυχόν στοιχεία αυτής που παρέχουν βάση για διερεύνηση μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης παρέμβασης. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται και αυτεπαγγέλτως, μετά από πληροφορίες με συγκεκριμένα στοιχεία για περιστατικά της παραγράφου 1 και ιδίως όσων προέρχονται από δημοσιεύματα ή εκπομπές Μ.Μ.Ε. ή μετά από παραπομπή της υπόθεσης από τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό ή Γενικό Γραμματέα.

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη αξιολογεί κάθε καταγγελία ή περιστατικό για το αν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του κατά τον παρόντα νόμο και αποφασίζει με πράξη του εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών ή για τη διερεύνηση μιας καταγγελίας ή ενός περιστατικού, περίπτωση κατά την οποία υποχρεούται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών να έχει συντάξει σχετικό πόρισμα, ή για την προώθηση μιας καταγγελίας ή ενός περιστατικού προς διερεύνηση στις αρμόδιες Υπηρεσίες, ή για τη θέση τους στο αρχείο ως αβάσιμων ή ανεπίδεκτων εκτίμησης. Οι προθεσμίες του ως άνω εδαφίου μπορούν κατά παρέκκλιση να παρατείνονται μέχρι τρεις (3) μήνες με αιτιολογημένη πράξη του Συνηγόρου του Πολίτη υπό τους όρους της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2690/1999 (Α' 45). Σε αυτή την περίπτωση, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

4. Σε περίπτωση διερεύνησης μιας καταγγελίας ή ενός περιστατικού από το Συνήγορο του Πολίτη, τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα αναστέλλουν την έκδοση της απόφασής τους, έως την έκδοση πορίσματος από το Συνήγορο του Πολίτη. Διοικητικά μέτρα που προβλέπονται από το πειθαρχικό δίκαιο κάθε Υπηρεσίας και λαμβάνονται σε βάρος του πειθαρχικά ελεγχόμενου δεν θίγονται. Ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και ενώπιον του Συνηγόρου του Πολίτη. Ενδεχόμενη απόκλιση από το διατακτικό του πορίσματος του Συνηγόρου του Πολίτη επιτρέπεται μόνο με ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Οι πειθαρχικές διαδικασίες μετά την ολοκλήρωση και γνωστοποίηση του πορίσματος του Συνηγόρου του Πολίτη διέπονται από το αντίστοιχο πειθαρχικό δίκαιο εκάστης υπηρεσίας.

5. Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται επίσης υποθέσεων για τις οποίες έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε βάρος της Ελλάδας για παράβαση των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ν.δ. 53/1974), με την οποία διαπιστώνονται ελλείψεις της πειθαρχικής διαδικασίας ή νέα στοιχεία που δεν αξιολογήθηκαν στην πειθαρχική έρευνα ή την εκδίκαση της υπόθεσης. Στις περιπτώσεις αυτές οι Διευθύνσεις Προσωπικού των αρμόδιων Υπηρεσιών των σωμάτων ασφαλείας, καθώς και των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης υποχρεούνται να διαβιβάζουν την ως άνω απόφαση και το σχετικό πειθαρχικό φάκελο στο Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος επανεξετάζει την υπόθεση λαμβάνοντας υπόψη του ιδίως όσα έκανε δεκτά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και αποφασίζει για την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης.

6. Εντός των προθεσμιών της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, ο Συνήγορος του Πολίτη, επιφυλασσομένος της αρμοδιότητάς του για διερεύνηση και διαμόρφωση σχετικού πορίσματος, γνωστοποιεί την απόφασή του για την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης με όλα τα στοιχεία του φακέλου στην αρμόδια Υπηρεσία που δεσμεύεται από την ανωτέρω απόφαση και διατάσσει νέα έρευνα, σύμφωνα και με όσα γίνονται δεκτά από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της πειθαρχικής υπόθεσης είναι δυνατόν να ασκηθεί ή να συμπληρωθεί η πειθαρχική δίωξη και να επιβληθεί η προσηύκοντα πειθαρχική ποινή ανεξάρτητα από την αρχική εκδίκαση της υπόθεσης υπό την προϋπόθεση ότι δεν διώκεται υπάλληλος για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα. Για τον υπολογισμό του χρόνου παραγραφής που προβλέπεται από τις πειθαρχικές διατάξεις για τα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου, κατά περίπτωση, πειθαρχικού οργάνου, σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 39 του Π.δ. 120/2008 (Α' 18), το άρθρο 5 του Π.δ. 187/2004 (Α' 187), το άρθρο 25 παρ. 9 του Ν.δ. 343/1969 (Α' 238), το άρθρο 18 παράγραφοι 9 και 10 του Ν.δ. 935/1971 (Α' 149) και το άρθρο 122 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., μέχρι την περιέλευση στο Συνήγορο του Πολίτη της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Κατά τα λοιπά ακολουθείται η προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία κάθε Υπηρεσίας στην οποία ανήκει το ελεγχόμενο προσωπικό. Αν ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει ότι δεν απαιτείται η εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης γνωστοποιεί το πόρισμά του στη Διεύθυνση Προσωπικού κάθε αρμόδιας Υπηρεσίας προκειμένου να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο.

7. Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ζητεί στοιχεία από οποιαδήποτε δημόσια Υπηρεσία ή Υπηρεσία του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίες υποχρεούνται να τα γνωστοποιούν ή να διαβιβάζουν αντίγραφα εγγράφων που αφορούν την υπόθεση εκτός αν χαρακτηρίζονται ως απόρρητα, επειδή αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Η

υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου δεν αποτελεί λόγο άρνησης χορήγησης των εγγράφων. Τα στοιχεία της παρούσας παραγράφου χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση της αποστολής του Συνηγόρου του Πολίτη. Σε περίπτωση ήδη σχηματισθείσας πειθαρχικής δικογραφίας από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα εκάστης Υπηρεσίας, ο Συνήγορος του Πολίτη λαμβάνει αντίγραφα του συνόλου των στοιχείων του σχετικού φακέλου.

8. Τα πειθαρχικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος και των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης υποχρεούνται να εξετάζουν κατά προτεραιότητα κάθε πειθαρχική υπόθεση που τους προωθείται από το Συνήγορο του Πολίτη και αφορά πράξεις της παραγράφου 1, προβαίνουν δε σε ενημέρωσή του αναφορικά με το αποτέλεσμα της εξέτασης των ως άνω υποθέσεων, διαβιβάζοντας αντίγραφα του συνόλου των στοιχείων του σχετικού φακέλου και αναστέλλοντας την έκδοση της απόφασης. Ο Συνήγορος αποτιμά την πληρότητα της εξέτασης και μπορεί να την αναπέμψει προς συμπλήρωση, συντάσσοντας πόρισμα εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί υπό τους όρους του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν. 2690/1999 (Α' 45). Ενδεχόμενη απόκλιση από το διατακτικό του πορίσματος του Συνηγόρου του Πολίτη επιτρέπεται μόνο με ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Όποιος υποβάλλει καταγγελία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δικαιούται να πληροφορείται το αποτέλεσμα της καταγγελίας του, ενώ πρόσβαση επί των στοιχείων του φακέλου μπορεί να αποκτήσει οποιοσδήποτε υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 5 του Ν. 2690/1999 (Α' 45), του Ν. 2472/1997 (Α' 50), καθώς και του Ν. 3471/2006 (Α' 133).

9. Η αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας δεν υποκαθιστά τις υφιστάμενες δομές υποβολής και εξέτασης καταγγελιών αυθαιρεσίας σε άλλα όργανα ή αρχές.

10. Συνιστώνται στο Συνήγορο του Πολίτη δέκα (10) θέσεις του άρθρου 5 του Ν. 3094/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής κατά το παρόν άρθρο».

Άρθρο 57

Οι δαπάνες που προκαλούνται από τη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας και την εκτέλεση του έργου του, αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο των κατ'έτος εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης πιστώσεων, ύστερα από εισήγηση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Άρθρο 58

Το Π.δ. 78/2011 (Α' 187) καταργείται.

Άρθρο 59

Η παρ. 14 του άρθρου 25 του Ν. 2800/2000 (Α' 41), όπως προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 74 του Ν. 4249/2014 (Α' 73), αντικαθίσταται ως εξής:

«14.α. Οι Υπηρεσίες Εναερίων Μέσων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος συγχωνεύονται σε ενιαία κεντρική αυτοτελή Υπηρεσία με τίτλο «Εναέρια Μέσα Σωμάτων Ασφαλείας» (Ε.Μ.Σ.Α.), υπαγόμενη απευθείας στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, υπό την εποπτεία του Υπαρχηγού του Σώματος αυτού.

Η συνιστώμενη Υπηρεσία έχει ενιαία έδρα και διοίκηση, χειριστές και τεχνικούς προερχόμενους και από τα δύο Σώματα, οι οποίοι εντάσσονται αυτοδικαίως σε αυτήν, κοινά πτητικά μέσα, διατιθέμενα για την εξυπηρέτηση των αναγκών που καλύπτουν οι συγχωνευόμενες Υπηρεσίες, και εφαρμόζει κοινή εκπαίδευση και κοινό πρόγραμμα τεχνικής και εφοδιαστικής υποστήριξης, συντήρησης, μίσθωσης και αγοράς εναερίων μέσων. Στο πλαίσιο της λειτουργίας της μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και με διεθνείς ή διακρατικούς οργανισμούς.

β. Ο Διοικητής και ο Β' Υποδιοικητής της Υπηρεσίας επιλέγονται από την Ελληνική Αστυνομία και ο Α' Υποδιοικητής από το Πυροσβεστικό Σώμα, κατά τις οικείες διαδικασίες των δύο Σωμάτων.

γ. Ανάλογα με το είδος του κινδύνου προς αντιμετώπιση, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και έλεγχος της απαιτούμενης δύναμης σε μέσα και προσωπικό διενεργείται από τα κεντρικά όργανα του αντίστοιχου Σώματος. Η κατά τα ανωτέρω ανάληψη του επιχειρησιακού ελέγχου μπορεί να αφορά και σε μια χρονική περίοδο, όπως ιδίως την αντιπυρική περίοδο.

Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τη σύσταση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων του άρθρου 68, ούτε των επιμέρους Κέντρων, Μονάδων και Γραφείων στα οποία αυτό διαρθρώνεται.

δ. Στο νέο φορέα μεταφέρονται όλες οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού που αφορούν στις συγχωνευόμενες Υπηρεσίες. Οι συναφθείσες προηγούμενες συμβάσεις και τα εξ αυτών δικαιώματα και υποχρεώσεις παραμένουν στο φορέα του αντίστοιχου Σώματος. Ο Κλάδος Οικονομοτεχνικής Υποστήριξης και Πληροφορικής της Ελληνικής Αστυνομίας παρέχει στο νέο φορέα διοικητική, οικονομική, λογιστική και διαχειριστική υποστήριξη.

ε. Η με οποιονδήποτε τρόπο ένταξη προς απασχόληση ένστολου και πολιτικού προσωπικού των δύο Σωμάτων στο νέο φορέα, πλην αυτών του δεύτερου εδαφίου της υποπαραγράφου α' της παρούσας, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών χωρίς να θίγεται κατά τα λοιπά η υπηρεσιακή, μισθολογική και βαθμολογική κατάσταση και εξέλιξη, τα αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις και το ισχύον πειθαρχικό δίκαιο. Όμοια απόφαση εκδίδεται για τη μετακίνηση του ανωτέρω προσωπικού από το νέο φορέα. Οι ειδικές διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία πρόσληψης χειριστών από τον ιδιωτικό τομέα στο Πυροσβεστικό Σώμα διατηρούνται σε ισχύ.

στ. Με Προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται τα επιμέρους ζητήματα της συγχώνευσης των υφιστάμενων Υπηρεσιών, της οργάνωσης και διάρθρωσης της συνιστώμενης Υπηρεσίας, της εσωτερικής κατανομής

αρμοδιοτήτων, της στελέχωσής της από ένστολο και πολιτικό προσωπικό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η έκδοση του Προεδρικού διατάγματος δεν συνιστά προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Στη συνιστώμενη διά του παρόντος Υπηρεσία δύναται να συγχωνεύονται και κάθε είδους υπηρεσίες εναερίων μέσων άλλων Υπουργείων με Προεδρικό διάταγμα, το οποίο προτείνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό.

ζ. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Υπηρεσίας καταρτίζεται κατόπιν επεξεργασίας από Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών στην οποία συμμετέχουν ισομερώς εκπρόσωποι των δύο Σωμάτων. Η Επιτροπή υποβάλλει τις προτάσεις της εντός εξήντα (60) ημερών από τη συγκρότησή της στον Υπουργό, ο οποίος εκδίδει τον Κανονισμό με απόφασή του. Ο Κανονισμός τίθεται σε ισχύ από την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου. Οι αποφάσεις αυτές του Υπουργού δεν δημοσιεύονται.

η. Μέχρι την έκδοση του ανωτέρω Προεδρικού διατάγματος και του Κανονισμού Λειτουργίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των Υπηρεσιών Εναερίων Μέσων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος».

Άρθρο 60

Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του Π.δ. 62/2014 ως εξής:

«1. Ο θεσμός της ηλεκτρονικής επιτήρησης θα εφαρμοσθεί πιλοτικά για χρονικό διάστημα τριάντα έξι (36) μηνών και θα αφορά:».

Άρθρο 61

Η παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 2328/1995 (Α' 159), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 33 της από 30.12.2015 ΠΝΠ (Α' 184), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4366/2016 (Α' 18) και με το άρθρο 63 του Ν. 4409/2016 (Α' 136), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από 1.4.2017 η τιμολόγηση για τις πράξεις της παραγράφου 1 διενεργείται αποκλειστικά με τιμολόγιο που εκδίδει το Μέσο που καταχωρεί ή αναμεταδίδει τη διαφήμιση ή τη χορηγία προς τον διαφημιζόμενο. Εξαιρέση από την παραπάνω διάταξη επιτρέπεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις που οι διαφημιστικές και επικοινωνιακές ενέργειες διενεργούνται στο πλαίσιο σύμβασης διαφημιστικής και επικοινωνιακής προβολής που:

α. είτε έχει συναφθεί το αργότερο μέχρι τις 31.3.2017, υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι: (i) η σχετική σύμβαση έχει κοινοποιηθεί εγκαίρως στην οικεία φορολογική αρχή, όπως ορίζεται από τις οικείες διατάξεις, και (ii) σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια ισχύος της λήγει το αργότερο μέχρι τις 30.6.2017,

β. είτε έχει συναφθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε συνέχεια διαγωνιστικής διαδικασίας της οποίας η Διακήρυξη έχει δημοσιευθεί μέχρι τις 31.3.2017.

Αν για την εξόφληση του Μέσου μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο διαφημιστής, αυτός ενεργεί ως εκπρόσωπος του διαφημιζόμενου, προς τον οποίο εκδίδονται και όλα τα νόμιμα παραστατικά.

Παρατάσεις συμβάσεων που εμπίπτουν στο στοιχείο α' παραπάνω απαγορεύονται, ενώ παρατάσεις συμβάσεων που εμπίπτουν στο στοιχείο β' επιτρέπονται υπό τους όρους της νομοθεσίας για τη διαφημιστική προβολή του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Τιμολόγια για τις πράξεις της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2328/1995 (Α' 159) που τυχόν έχουν εκδοθεί από 1.10.2016, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, επανεκδίδονται, μέχρι τις 31.12.2016.

Η ισχύς των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ', ε' και στ' του άρθρου πέμπτου του Ν. 4279/2014 (Α' 158), όπως ισχύει, αρχίζει από 1.4.2017».

Εθνικός Μηχανισμός Εποπτείας της Εφαρμογής των Αποφάσεων του ΕΔΔΑ

Άρθρο 62 **Σύσταση**

Συνιστάται συλλογικό συμβουλευτικό όργανο υπό την ονομασία «Εθνικός Μηχανισμός Εποπτείας της Εφαρμογής των Αποφάσεων του ΕΔΔΑ», το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (εφεξής «Εθνικός Μηχανισμός»).

Άρθρο 63 **Σύνθεση**

1. Ο Εθνικός Μηχανισμός συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποτελείται από τα εξής μέλη με τους αναπληρωτές τους:

α. Τον Γενικό Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Πρόεδρο,
β. έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών,
γ. έναν εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

2. Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ορίζονται από τους αρμόδιους Υπουργούς και φορείς, με γνώμονα την εξειδίκευσή τους σε θέματα Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

3. Κατά περίπτωση και εφόσον τα υπό συζήτηση θέματα εμπίπτουν στην καθ' ύλην αρμοδιότητα άλλων φορέων της Διοίκησης πέρα των μελών του Εθνικού Μηχανισμού, εκπρόσωπός τους δύναται να καλείται και να συμμετέχει στις σχετικές συνεδριάσεις του Εθνικού Μηχανισμού.

Άρθρο 64 **Αρμοδιότητες**

Ο Εθνικός Μηχανισμός έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Την εποπτεία της εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΔΑ και της εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας και της διοικητικής πρακτικής με αυτές.

β. Τη διατύπωση προτάσεων για την εφαρμογή των αποφάσεων του ΕΔΔΑ και την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας και της διοικητικής πρακτικής με αυτές.

γ. Τη συμβολή στην προώθηση και διάχυση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στη Δημόσια Διοίκηση, τη Δικαιοσύνη και την Κοινωνία των Πολιτών.

Άρθρο 65 **Λειτουργία**

1. Ο Εθνικός Μηχανισμός εδρεύει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και επικουρείται κατά τη λειτουργία του επιστημονικά και διοικητικά από τη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενώ παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από υπάλληλο της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μεριμνά για τη σύγκληση και λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού, καθώς και για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του.

3. Ο Εθνικός Μηχανισμός συνεδριάζει τακτικά κάθε δύο (2) μήνες, έκτακτα δε ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου.

4. Ο Εθνικός Μηχανισμός λειτουργεί εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων Υπηρεσιών ή σε χρόνο που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση. Στα μέλη του δεν καταβάλλεται καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση.

5. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Άρθρο 66 **Συνεργασία με φορείς και κοινωνικός διάλογος**

Κατά τις συνεδριάσεις του Εθνικού Μηχανισμού δύναται να καλούνται εμπειρογνώμονες με συναφή εξειδίκευση, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ή φορείς για την παροχή πληροφοριών, τη διαβούλευση ή τη συνεργασία, εφόσον αυτό θεωρείται αναγκαίο κατά την κρίση αυτού.

Άρθρο 67

Από 1.12.2016 οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης αυξάνονται ως ακολούθως: των Αρεοπαγιτών κατά τέσσερις (4), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε εξήντα πέντε (65).

Άρθρο 68

Μετά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 18 του Ν. 2606/1998 (Α' 89) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου η άδεια αυτή απαιτείται προκειμένου περί επιλογής και διορισμού σε θέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης».

Άρθρο 69

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Οι διατάξεις των περιπτώσεων ζ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 3147/2003 «Ρύθμιση θεμάτων αγροτικής γης, επίλυση ζητημάτων αποκατασταθέντων και αποκαθισταμένων κτηνοτρόφων και άλλες διατάξεις» (Α' 135).

β) Το Π.δ. 36/1986 «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία αναγνώρισης Ομάδων Παραγωγών και Ενώσεων Ομάδων Παραγωγών» (Α' 12).

Άρθρο 70

1. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού συγκροτείται πενταμελής γνωμοδοτική Επιστημονική Επιτροπή,

αρμόδια για θέματα των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού και λοιπά θέματα εκπαίδευσης ξεναγών, αποτελούμενη από: α) τέσσερα μέλη ΔΕΠ ειδικοτήτων συναφών με την εκπαίδευση των ξεναγών, με τους αναπληρωτές τους και β) έναν εκπρόσωπο της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Τουρισμού, με τον αναπληρωτή του.

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ένα εκ των ανωτέρω μελών ΔΕΠ. Καθήκοντα γραμματέως της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Τουρισμού, ο οποίος ορίζεται με την ίδια απόφαση.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων για θέματα εκπαίδευσης ξεναγών, ιδίως δε όσον αφορά στις Σχολές Ξεναγών, η υποβολή προτάσεων για το πρόγραμμα σπουδών, τον ορισμό ειδικοτήτων των προς πρόσληψη εκπαιδευτικών και την υπόδειξη εκπαιδευτικών συγγραμμάτων.

3. Η Επιστημονική Επιτροπή έχει ρόλο συμβουλευτικό και συγκαλείται από τον Πρόεδρο αυτής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο, κατά περίπτωση, υπηρεσιακοί παράγοντες, οι Προϊστάμενοι των Σχολών Ξεναγών, εκπρόσωποι του διδακτικού προσωπικού, των σπουδαστών και εκπρόσωποι συλλογικών φορέων.

Άρθρο 71

1. Για τον υπολογισμό του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) επί των αντισταθμιστικών καταβολών των διαχειριστικών χρήσεων 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 που προβλέπονται στην κυρωθείσα, με το άρθρο 30 παρ. 5 του Ν. 4313/2014 (Α' 261), κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων υπ' αριθμ. Α οικ. 45787/3551/5.8.2014 (Β' 2283), εφαρμόζεται ο συντελεστής ΦΠΑ που ισχύει κατά το χρόνο καταβολής αυτών στον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) και ανεξαρτητως εάν αυτές αφορούν προϋπολογιστικό καθορισμό, επαναπροσδιορισμό ή οριστικό προσδιορισμό.

2. Στον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) καταβάλλονται τυχόν διαφορές που προκύπτουν μεταξύ του ΦΠΑ που έχει ήδη καταβληθεί ή θα καταβληθεί, κατ' εφαρμογή της κοινής υπουργικής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και του ΦΠΑ που υπάρχει υποχρέωση να καταβληθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1.

Άρθρο 72

Τροποποιήσεις του Ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Μετά το άρθρο 27 του Ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται άρθρο 27Α ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Αρμοδιότητα υποβολής προτάσεων και χρηματοδοτήσεων και έκδοσης αποφάσεων κατανομής και εντολών πληρωμής του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

1. Χρηματοδότηση Συλλογικών Αποφάσεων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

α. Οι προτάσεις χρηματοδότησης των Συλλογικών Αποφάσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που αφορούν:

i. πράξεις Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής, καθώς και πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τον ΧΜ-ΕΟΧ και το Μηχανισμό «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» υποβάλλονται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης κατόπιν συνεργασίας με τους δικαιούχους και τις Οικονομικές Υπηρεσίες των φορέων Χρηματοδότησης,

ii. πράξεις των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, καθώς και πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), υποβάλλονται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας ειδικής υπηρεσίας ή από το όργανο που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις.

β. Οι λοιπές, πέραν της περίπτωσης α', προτάσεις χρηματοδότησης των Συλλογικών Αποφάσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων:

i. των Φορέων της Κεντρικής Διοίκησης υποβάλλονται από τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του αρμόδιου Υπουργείου ή από το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο,

ii. των Περιφερειών της χώρας υποβάλλονται από τον Περιφερειάρχη ή από το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο της αρμόδιας υπηρεσίας.

γ. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου αυτής εγκρίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Με απόφασή του δύναται να εξουσιοδοτεί τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων να υπογράψει τις ανωτέρω αποφάσεις χρηματοδότησης.

2. Εντολές κατανομής

α. Οι εντολές κατανομής προς την Τράπεζα της Ελλάδος για πίστωση των λογαριασμών των υπολόγων/υπευθύνων λογαριασμού ή για απευθείας μεταφορά άνευ υπολόγου της υποπερίπτωσης i της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 εγκρίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Με απόφασή του δύναται να εξουσιοδοτεί τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων να υπογράψει τις ανωτέρω εντολές κατανομής.

β. Οι εντολές κατανομής προς την Τράπεζα της Ελλάδος για πίστωση των λογαριασμών των υπολόγων/υπευθύνων λογαριασμού ή για απευθείας μεταφορά άνευ υπολόγου της υποπερίπτωσης ii της περίπτωσης α της παραγράφου 1 εγκρίνονται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του οικείου Φορέα ή του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, όταν από ειδικές διατάξεις ορίζεται ότι η κατανομή αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με απόφασή του δύναται να εξουσιοδοτεί τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης

Δημοσίων Επενδύσεων να υπογράφει τις ανωτέρω εντολές κατανομής.

γ. Οι εντολές κατανομής προς την Τράπεζα της Ελλάδος για πίστωση των λογαριασμών των υπολόγων/υπευθύνων λογαριασμού ή για απευθείας μεταφορά άνευ υπολόγου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 εγκρίνονται:

i. για τους Φορείς της Κεντρικής Διοίκησης από τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του αρμόδιου Υπουργείου ή από το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο,

ii. για τις Περιφέρειες της χώρας από τον Περιφερειάρχη ή από το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο της αρμόδιας υπηρεσίας.

3. Εντολές Πληρωμής

α. Οι αποφάσεις εντολών πληρωμής των φορέων Κεντρικής Διοίκησης εκδίδονται ανάλογα του ύψους δαπάνης εκάστης απόφασης ως εξής:

i. από του ποσού των δέκα εκατομμυρίων ενός (10.000.001) ευρώ και άνω από τον Υπουργό,

ii. από του ποσού του ενός εκατομμυρίου ενός (1.000.001) ευρώ και μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ από τον αρμόδιο ιεραρχικά Γενικό Γραμματέα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών,

iii. από του ποσού των διακοσίων χιλιάδων ενός (200.001) ευρώ και μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ από τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και

iv. μέχρι του ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Οικονομικής Διεύθυνσης ή από το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

β. Οι εντολές πληρωμής των δαπανών Τεχνικής Βοήθειας των άρθρων 119 και 329 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) που εντάσσονται σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας των ειδικών υπηρεσιών εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 200 του Ν. 4412/2016.

Για τις περιπτώσεις των δικαιούχων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας πλην των Ειδικών Υπηρεσιών, αρμόδια υπηρεσία για την εκκαθάριση της δαπάνης και την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής είναι η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα.

γ. Οι εντολές κατανομής για απευθείας μεταφορά της πίστωσης σε IBAN Ειδικού Λογαριασμού, άνευ υπολόγου εκδίδονται κατ' αναλογία με τις ανωτέρω υποπεριπτώσεις i, ii, iii και iv της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου.

δ. Οι αποφάσεις της παρούσας παραγράφου για τις συλλογικές αποφάσεις των Περιφερειών της χώρας, καθώς και των λοιπών νομικών προσώπων που φέρουν την ιδιότητα του υπολόγου εκδίδονται βάσει του οικείου θεσμικού πλαισίου ανάθεσης αρμοδιότητας, ανάλογα του ύψους δαπάνης εκάστης απόφασης.

ε. Οι λοιπές, σχετικές με τις ως άνω αποφάσεις, διαδικαστικές πράξεις υλοποιούνται από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της θεσμικό πλαίσιο.

στ. Στις υποπεριπτώσεις ii, iii και iv της περίπτωσης α', η απουσία του οριζόμενου αρμόδιου οργάνου αναπληρώνεται από το ανώτερο στην ιεραρχία όργανο.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.1.2017 και υπερισχύουν κάθε αντίθετης ρύθμισης».

2. Στο άρθρο 47 του Ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για τις ανάγκες αξιολόγησης προτάσεων, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των δράσεων RIS3, που υλοποιούνται στο πλαίσιο Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, δύναται να χρησιμοποιείται το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του Ν. 4310/2014 (Α' 258). Για τον καθορισμό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης ισχύουν τα οριζόμενα με την κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του εβδόμου και ογδόου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 4354/2015 (Α' 176) για τον καθορισμό της αποζημίωσης των εμπειρογνομόνων, πιστοποιητών και μελών των επιτροπών για την αξιολόγηση και υλοποίηση έργων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας».

3. Στο άρθρο 51 του Ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στις συμφωνίες χρηματοδότησης του άρθρου 38 του Κανονισμού, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης ή το ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Στις συμφωνίες αυτές δύναται να συνομολογούνται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, όροι σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, τον τρόπο επίλυσης των διαφορών, συμπεριλαμβανομένης και της ρήτηρας διαιτησίας, καθώς και ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων».

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν. 4314/2014 (Α' 265) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία μετονομάζεται σε «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών» και από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως τις 31.3.2017, υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Από 1.4.2017 υπάγεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης».

Άρθρο 73

Η χρηματοδότηση του συνόλου του προϋπολογισμού έργων ύδρευσης των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), των οποίων ανακλήθηκαν οι αποφάσεις ένταξης σε επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013, μπορεί να πραγματοποιείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 13 και του άρθρου 14 του Ν. 1069/1980 (Α' 191). Η ένταξη των έργων στο εθνικό σκέλος, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιτρέπεται, μέχρι τις 31.12.2016 και υπό την προϋπόθεση της υποβολής βεβαίωσης των αρμόδιων ειδικών υπηρεσιών διαχείρισης επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΣΠΑ, από την οποία

να προκύπτει ότι η ανάκληση της απόφασης ένταξης πραγματοποιήθηκε για διαχειριστικούς λόγους και ότι δεν είναι δυνατή η ένταξη του έργου σε επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Άρθρο 74

Τροποποιήσεις του Ν. 3419/2005 (Α' 297)

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν. 3419/2005 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε. Επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Γ.Ε.ΜΗ., για τις οποίες από τα διαβιβαζόμενα στις Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. στοιχεία προκύπτει ότι ο πραγματικός χρόνος παύσης εργασιών τους είναι προγενέστερος της 23ης Νοεμβρίου 2016, διαγράφονται αυτεπάγγελτα και ατελώς από το Γ.Ε.ΜΗ. με χρόνο διαγραφής τους τον ως άνω πραγματικό χρόνο».

2. Στο άρθρο 6 του Ν. 3419/2005 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 11 απαλλάσσονται από την υποχρέωση δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεών τους για τις χρήσεις που ακολουθούν το χρόνο διαγραφής τους. Επίσης, απαλλάσσονται από οποιαδήποτε υποχρέωση προς το Γ.Ε.ΜΗ. οι επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Γ.Ε.ΜΗ. και ο πραγματικός χρόνος παύσης εργασιών τους είναι προγενέστερος της 23ης Νοεμβρίου 2016».

Η υπάρχουσα παρ. 3 του άρθρου 6 του Ν. 3419/2005 αναριθμείται σε 4.

3. Στο άρθρο 8 του Ν. 3419/2005 προστίθεται παράγραφος 1α ως εξής:

«1α. Οι επιχειρήσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 11 απαλλάσσονται από την καταβολή επιμελητηριακών τελών και τελών Γ.Ε.ΜΗ. για τις χρήσεις που ακολουθούν το χρόνο διαγραφής τους. Επίσης, απαλλάσσονται από οποιαδήποτε υποχρέωση προς το Γ.Ε.ΜΗ. οι επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Γ.Ε.ΜΗ. και ο πραγματικός χρόνος παύσης εργασιών τους είναι προγενέστερος της 23ης Νοεμβρίου 2016».

Άρθρο 75

Μετά την περίπτωση δ' της παρ. 7 του άρθρου 10 του Ν. 4384/2016 (Α' 78) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Τυχόν κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί επί του τιμήματος των προϊόντων των μελών Ομάδας Παραγωγών, η οποία είχε συγκροτηθεί στο πλαίσιο Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 2200/1996 του Συμβουλίου της Ε.Ε., για οφειλές της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, προς οποιονδήποτε, με την οποία Ένωση, η Ομάδα Παραγωγών είχε τον ίδιο Α.Φ.Μ., αίρονται από τη δημοσίευση του παρόντος και τα κατασχέθέντα ποσά αποδίδονται στην Ομάδα Παραγωγών και στους αγρότες, μέλη αυτής».

Άρθρο 76

Η παρ. 7 του άρθρου 109 του Ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. ή ανώνυμης εταιρείας Ο.Τ.Α. της οποίας ποσο-

στό τουλάχιστον ίσο με το ενενήντα τοις εκατό (90%) του μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει στον οικείο Ο.Τ.Α., το προσωπικό της με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου μεταφέρεται στον αντίστοιχο Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. αυτού, με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για τη λύση της εταιρείας ή της επιχείρησης ή ύστερα από ειδική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει ήδη εκδοθεί η απόφαση για τη λύση της και εφόσον τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 31.3.2017. Συμβάσεις έργου που έχουν συναφθεί από τις επιχειρήσεις που λύονται εκτελούνται από τον αντίστοιχο φορέα άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων.

Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για κάθε μισθολογική, βαθμολογική και ασφαλιστική συνέπεια.

Οφειλές των ανωτέρω επιχειρήσεων, καθώς και των αμιγών επιχειρήσεων του Π.δ. 410/1995 που λύθηκαν, προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο δήμο μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Οφειλές που βεβαιώθηκαν ταμειακά στις Δ.Ο.Υ. σε βάρος των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο επιχειρήσεων διαγράφονται, έπειτα από τη λήψη απόφασης αναδοχής των οφειλών από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και με πράξεις της βεβαιούσας εν ευρεία έννοια αρχής και βεβαιώνονται σε βάρος του οικείου Ο.Τ.Α. μόνο για τα ποσά των κύριων οφειλών που ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου, με βάση χρηματικό κατάλογο που συντάσσεται σε βάρος του, για το ποσό της κύριας οφειλής, όπως αυτό προκύπτει από εκδοθείσες πράξεις επιβολής προστίμων ή αποφάσεων καταλογισμού ή φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και από το φόρο εισοδήματος ή παρακρατούμενους φόρους, έστω και αν τα ανωτέρω έχουν καταστεί απρόσβλητα λόγω απόρριψης τελεσίδικα των προσφυγών που ασκήθηκαν εναντίον τους ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της προσφυγής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαγραφή, τη ρύθμιση και εν γένει τον τρόπο καταβολής των πρόσθετων φόρων, προστίμων, προσουξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις που απορρέουν από τις οφειλές της παραγράφου αυτής.

Ός προς τη διαδικασία λύσης, εκκαθάρισης και μεταφοράς στοιχείων ενεργητικού των επιχειρήσεων της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των άρθρων 262 και 269 του Ν. 3463/2006 (Α' 114)».

Άρθρο 77 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 35 έως 39 και 46, η έναρξη ισχύος των οποίων ανατρέχει στο χρόνο έναρξης εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, δηλαδή την 3η Ιουλίου 2016, καθώς και από τις διατάξεις των άρθρων 56 και 58, η ισχύς των οποίων αρχίζει έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2016

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ	Οικονομίας και Ανάπτυξης ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ	Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ	Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	Οικονομικών ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ	Υφυπουργός Οικονομικών ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ	Υγείας ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ
Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ
Μεταναστευτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Τουρισμού ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ		

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2016

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ